الجزء ١٠ الحزب ١٩

۞ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَا غَنِمۡتُم مِّن شَيۡءٖ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُۥ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ إِن
كُنتُمۡ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ عَبۡدِنَا يَوۡمَ ٱلۡفُرۡقَانِ
يَوۡمَ ٱلۡتَقَى ٱلۡجَمۡعَانِۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ٤١ إِذۡ
أَنتُم بِٱلۡعُدۡوَةِ ٱلدُّنۡيَا وَهُم بِٱلۡعُدۡوَةِ ٱلۡقُصۡوَىٰ وَٱلرَّكۡبُ
أَسۡفَلَ مِنكُمۡۚ وَلَوۡ تَوَاعَدتُّمۡ لَٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِي ٱلۡمِيعَٰدِ
وَلَٰكِن لِّيَقۡضِيَ ٱللَّهُ أَمۡرٗا كَانَ مَفۡعُولٗا لِّيَهۡلِكَ مَنۡ
هَلَكَ عَنۢ بَيِّنَةٖ وَيَحۡيَىٰ مَنۡ حَيَّ عَنۢ بَيِّنَةٖۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ
لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ٤٢ إِذۡ يُرِيكَهُمُ ٱللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلٗاۖ
وَلَوۡ أَرَىٰكَهُمۡ كَثِيرٗا لَّفَشِلۡتُمۡ وَلَتَنَٰزَعۡتُمۡ فِي ٱلۡأَمۡرِ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ سَلَّمَۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٤٣ وَإِذۡ
يُرِيكُمُوهُمۡ إِذِ ٱلۡتَقَيۡتُمۡ فِيٓ أَعۡيُنِكُمۡ قَلِيلٗا وَيُقَلِّلُكُمۡ
فِيٓ أَعۡيُنِهِمۡ لِيَقۡضِيَ ٱللَّهُ أَمۡرٗا كَانَ مَفۡعُولٗاۗ وَإِلَى ٱللَّهِ
تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ ٤٤ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمۡ فِئَةٗ
فَٱثۡبُتُواْ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا لَّعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ٤٥

(41) Dijeni, o besimtarë! Çfarëdo plaçke që të fitoni gjatë luftës në mbrojtje të Rrugës së Allahut, ajo duhet të ndahet në pesë pjesë: katër prej tyre u jepen luftëtarëve. Një e pesta e mbetur ndahet në pesë pjesë të tjera, nga të cilat: një pjesë i përket Allahut dhe të Dërguarit të Tij dhe kjo ndahet në dobi të shoqërisë muslimane. Një pjesë tjetër u përket të afërmve të Profetit ﷺ, bijve nga fisi i Hashimit dhe bijve nga fisi i Mutalibit. Një hise shkon për jetimët e një tjetër për të varfërit dhe nevojtarët. Pjesa e fundit ndahet për udhëtarët e mbetur rrugëve, të cilëve u janë shkëputur lidhjet (me të afërmit e tyre). Vepronі kështu, nëse vërtet besoni në Allahun dhe shpalljen që i zbritëm robit Tonë (Muhamedit ﷺ) në luftën e Bedrit, me të cilën Allahu e ndau të Vërtetën prej së pavërtetës, kur ju ndihmoi kundër armiqve tuaj. Allahu ju ndihmon sërish, se është i Plotfuqishëm për çdo gjë.
(42) Kujtoni kur ju ishit në anën e poshtme të luginës, nga ana e Medines, ndërsa idhujtarët ishin në anën tjetër të saj, nga ana e Mekës, ndërkohë që karvani (i Ebu Sufjanit) ishte në një vend akoma më poshtë jush, nga ana e bregut të Detit të Kuq. Sikur ta kishit lënë me idhujtarët që të takoheshit në Bedër për të luftuar, një pjesë prej jush do të ishte tërhequr. Por Ai ju përballi me njëri-tjetrin në Bedër, pa asnjë parashikim (nga ana juaj), në mënyrë që të realizohej një çështje, e cila tashmë ishte e kryer, e që ishte fitorja e besimtarëve dhe poshtërimi i jobesimtarëve, lartësimi fesë dhe poshtërimi i idhujtarisë. Kështu, disa prej idhujtarëve vdiqën, duke e parë argumentin e vërtetësisë së besimtarëve, pra, fitoren e tyre duke qenë më të paktë në numër dhe më të papërgatitur. Dhe disa të tjerë jetuan, duke dëshmuar vërtetësinë e argumenteve të Allahut, që të mos kenë më justifikim para Tij. Allahu dëgjon çdo fjalë dhe di çdo vepër të tyre. Atij nuk mund t'i fshihet asgjë dhe Ai ka për t'i dhënë secilit atë që e meriton për veprat e veta.
(43) Përkujto, o i Dërguar, se si prej mirësisë së Allahut ndaj teje dhe besimtarëve ishte që të mundësoi të shihje në ëndërr se idhujtarët ishin të pakët në numër. Kështu, ti ua tregove ëndrrën besimtarëve, duke i gëzuar ata e duke i forcuar shpirtërisht për përballjen me armikun. Nëse Allahu do të të tregonte në ëndërr numrin e madh të idhujtarëve, shokët e tu do të pezmatoheshin shpirtërisht dhe do t'i frikësoheshin luftimit. Por Ai i ruajti ata nga kjo dhe i mbrojti prej dështimit, duke i treguar femohuesit të pakët në sytë e të Dërguarit të Tij ﷺ. Vërtet që Ai është i Dijshëm në lidhje me atë që përfshijnë zemrat dhe atë që fshehin brendësitë.
(44) Kujtoni, o besimtarë, se si Allahu bëri që t'ju dukej i vogël numri i femohuesve, kur u përballët me ta, me qëllim që të merrnit zemër e t'i sulmonit pa frikë. Nga ana tjetër, i bëri ata që t'ju shihnin si të pakët, me qëllim që të hidheshin në sulm pa menduar tërheqjen. Dhe kështu Allahu ta realizonte një çështje të vendosur paraprakisht: mposhtjen e idhujtarëve dhe begatimin e besimtarëve me ngadhënjim mbi armiqtë. Vetëm tek Allahu kthehen të gjitha çështjet. Ai ka për ta ndëshkuar të keqin për të keqen e tij, por ka për ta shpërblyer të mirin për të mirën e tij.
(45) O ju që e keni besuar Allahun dhe e ndiqni të Dërguarin e Tij, kur të përballeni me ndonjë ushtri jobesimtarësh, bëhuni të qëndrueshëm në përballje me ta e mos u frikësoni! Përkujtojeni Allahu sa më shumë dhe lutjuni Atij, sepse Ai është i Plotfuqishëm që t'ju ndihmojë kundër tyre, me shpresë se do t'ju përfshijë ajo që ju e dëshironi e të shpëtoni prej asaj që i frikësoheni.

Mësime nga ajetet:

- Plaçka e luftës i përket vetëm Allahut, që e ndan atë si të dëshirojë e kujt të dëshirojë, kështu që askush nuk ka të drejtë në lidhje me këtë.
- Prej shkaqeve të fitores është edhe orientimi që Allahu u bëri besimtarëve për tek faktorët e ngadhënjimit, siç janë durimi, qëndrueshmëria dhe shtimi i përmendjes së Allahut.
- Caktimi i përmbushur i Allahut dhe Urtësia e Tij absolute janë më e mira e mundshme për robërit e Tij muslimanë.

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَنَٰزَعُواْ فَتَفۡشَلُواْ وَتَذۡهَبَ
رِيحُكُمۡۖ وَٱصۡبِرُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٤٦ وَلَا تَكُونُواْ
كَٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بَطَرٗا وَرِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ ٤٧ وَإِذۡ زَيَّنَ
لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ ٱلۡيَوۡمَ مِنَ
ٱلنَّاسِ وَإِنِّي جَارٞ لَّكُمۡۖ فَلَمَّا تَرَآءَتِ ٱلۡفِئَتَانِ نَكَصَ
عَلَىٰ عَقِبَيۡهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّنكُمۡ إِنِّيٓ أَرَىٰ مَا لَا
تَرَوۡنَ إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَۚ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٤٨ إِذۡ يَقُولُ
ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰٓؤُلَآءِ دِينُهُمۡۗ
وَمَن يَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٤٩ وَلَوۡ
تَرَىٰٓ إِذۡ يَتَوَفَّى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَضۡرِبُونَ
وُجُوهَهُمۡ وَأَدۡبَٰرَهُمۡ وَذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡحَرِيقِ ٥٠ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيۡسَ بِظَلَّٰمٖ لِّلۡعَبِيدِ ٥١
كَدَأۡبِ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ
فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيّٞ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٥٢

(46) Përkushtojuni bindjes ndaj Allahut dhe bindjes ndaj të Dërguarit të Tij, në thëniet, veprat dhe të gjitha gjendjet tuaja, e mos u përçani në këndvështrime, pasi përçarja është shkak i dobësimit dhe frikësimit tuaj, si dhe shkak i rënies së forcës tuaj. Prandaj duroni gjatë përballjes me armikun tuaj, sepse Allahu është me durimtarët, duke i ndihmuar, mbështetur dhe përkrahur. nëse Allahu është me dikë, ai do jetë fitues pa asnjë mëdyshje.

(47) Mos u bëni si idhujtarët, të cilët dolën prej Mekës me mendjemadhësi e për t'u dukur në sytë e njerëzve. Ata donin të pengonin njerëzit prej fesë së Allahut, por Allahu i mbikëqyrte të gjitha veprimet e tyre. Atij nuk i fshihet asgjë prej veprave të tyre dhe ka për t'u dhënë atë që meritojnë.

(48) Kujtoni -o besimtarë- se prej mirësisë së Allahut ndaj jush ishte fakti se shejtani ua zbukuroi idhujtarëve veprat e tyre, duke i nxitur që të përballeshin me besimtarët për t'i luftuar e duke u thënë: -"Askush nuk mund t'ju mposhtë sot ju, pasi unë jam ndihmuesi dhe shpëtimtari juaj ndaj armikut tuaj". Por kur u ballafaquan dy grupet dhe krah besimtarëve ishin rreshtuar edhe engjëjt, shejtani u zbraps, i braktisi idhujtarët dhe, duke ikur, u tha: "Unë jam larg prej veprës suaj! Unë po shikoj engjëjt, të cilët kanë ardhur për të ndihmuar besimtarët. Në të vërtetë, kam frikë se mos po më shkatërron Allahu, sepse Allahu ndëshkon ashpër dhe ndëshkimin e Tij askush nuk mund ta përballojë."

(49) Përkujtojeni kur hipokritët dhe ata që kishin besimin e dobët thonin: "Ata besimtarë i mashtroi feja e tyre, e cila u premtoi fitore kundër armiqve, përkundër numrit të vogël dhe përgatitjes së tyre të dobët përballë numrit të madh të armiqve dhe përgatitjes së tyre të fortë". Mirëpo hipokritët dhe besimdobëtit nuk e dinin se, kush mbështetet tek Allahu i Vetëm dhe ka besim në ndihmën që Ai ka premtuar, Allahu do t'i japë fitore dhe nuk do ta poshtërojë, sado i dobët të jetë. Allahu është i Plotfuqishëm e askush nuk mund ta mposhtë. Ai është i Urtë në caktimin dhe ligjvënien e Tij.

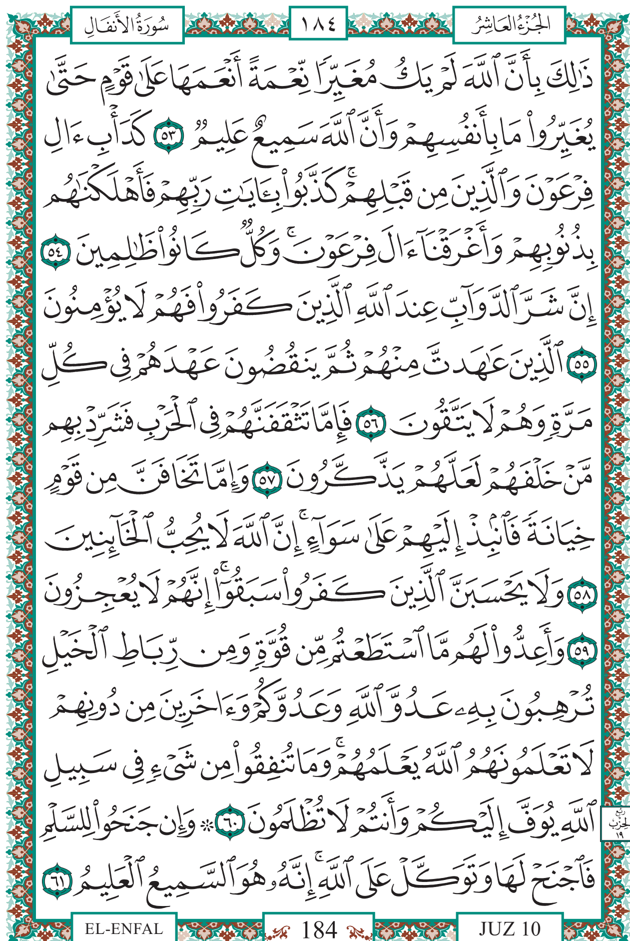
(50) Sikur t'i kishe parë, o i Dërguar, ata të cilët nuk e besojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij në çastin kur engjëjt ua merrnin e ua nxirrnin shpirtrat, kur i godisnin në fytyra kur u dilnin përballë, si dhe kur u godisnin shpinat kur ata sprapseshin duke ia mbathur dhe u thonin: 'Shijojeni - o mohues - dënimin e djegies!' Nëse do ta kishe parë këtë skenë, do të kishe parë një gjë vërtetë të llahtarshme!

(51) Vuajtjet e tmerrshme kur ju del shpirti, o mohues, dhe ndëshkimi përvëlues në jetën e varrit e në Ahiret, janë pasojë e veprave që bëtë sa ishit në dynja, se Allahu kurrsesi nuk u bën padrejtësi njerëzve. Ai i gjykon ata vetëm me Drejtësi, se Ai është Gjykuesi i Drejtë.

(52) Ky dënim i zbritur mbi jobesimtarët e tillë nuk është specifik vetëm ndaj tyre, por ai është ligj i përhershëm i Allahut (në ndëshkim), të cilin Allahu e ka bërë për jobesimtarët në çdo kohë dhe vend, ashtu siç goditi me të edhe rrethin e Faraonit dhe popujve të tjerë përpara tyre. Kur ata i mohuan argumentet e Allahut të Lartësuar, i përfshiu Allahu, me Fuqinë dhe Kompetencën e Vet, për shkak të gjynaheve të tyre, duke lëshuar mbi ta ndëshkimin e Tij. Allahu është i Plotfuqishëm, Ai i Cili nuk mposhtet dhe është Ndëshkues i ashpër për ata që e kundërshtojnë Atë.

Mësime nga ajetet:

- Arroganca është një sëmundje e rrezikshme, që e gërryen personalitetin e njeriut,duke e shpejtuar shkatërrimin e qenies së tij.
- Durimi ndihmon në përballimin e vështirësive dhe fatkeqësive. Gjithashtu, për durimin ka edhe një shpërblim të madh hyjnor, i cili është ndihmesa e Allahut ndaj atij që tregohet i durueshëm në kryerjen e urdhrave të Tij, gjë e cila është e vërtetuar edhe nga ndodhitë e jetës.
- Mosmarrëveshjet dhe mospërputhjet janë prej shkaqeve të përçarjes së umetit, që paralajmëron mposhtje, prapambetje, humbjen e forcës, ndihmës dhe shtetit.
- Besimi arrin ta shtyjë zotëruesin e tij që të kryejë vepra madhështore, të cilat nuk mund t'i bëjnë dot as ushtritë më të mëdha.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ لَمۡ يَكُ مُغَيِّرٗا نِّعۡمَةً أَنۡعَمَهَا عَلَىٰ قَوۡمٍ حَتَّىٰ
يُغَيِّرُواْ مَا بِأَنفُسِهِمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ٥٣ كَدَأۡبِ ءَالِ
فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمۡ فَأَهۡلَكۡنَٰهُم
بِذُنُوبِهِمۡ وَأَغۡرَقۡنَآ ءَالَ فِرۡعَوۡنَۚ وَكُلّٞ كَانُواْ ظَٰلِمِينَ ٥٤
إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ
٥٥ ٱلَّذِينَ عَٰهَدتَّ مِنۡهُمۡ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهۡدَهُمۡ فِي كُلِّ
مَرَّةٖ وَهُمۡ لَا يَتَّقُونَ ٥٦ فَإِمَّا تَثۡقَفَنَّهُمۡ فِي ٱلۡحَرۡبِ فَشَرِّدۡ بِهِم
مَّنۡ خَلۡفَهُمۡ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ٥٧ وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوۡمٍ
خِيَانَةٗ فَٱنۢبِذۡ إِلَيۡهِمۡ عَلَىٰ سَوَآءٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلۡخَآئِنِينَ
٥٨ وَلَا يَحۡسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ سَبَقُوٓاْۚ إِنَّهُمۡ لَا يُعۡجِزُونَ
٥٩ وَأَعِدُّواْ لَهُم مَّا ٱسۡتَطَعۡتُم مِّن قُوَّةٖ وَمِن رِّبَاطِ ٱلۡخَيۡلِ
تُرۡهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمۡ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمۡ
لَا تَعۡلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعۡلَمُهُمۡۚ وَمَا تُنفِقُواْ مِن شَيۡءٖ فِي سَبِيلِ
ربع الحزب ١٩ ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيۡكُمۡ وَأَنتُمۡ لَا تُظۡلَمُونَ ٦٠ ۞ وَإِن جَنَحُواْ لِلسَّلۡمِ
فَٱجۡنَحۡ لَهَا وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٦١

(53) Ky ndëshkim i ashpër ishte për shkak se Allahu, kur i dëshiron një populli një të mirë, askush përveç Tij nuk mund t'ua largojë atë, derisa ata të ndryshojnë veten e tyre nga gjendja e mirë e besimit dhe e mirënjohjes, në gjendjen e keqe të mohimit dhe të gjynaheve ndaj Tij. Vërtet, Allahu është Dëgjues i fjalëve të robërve të Vet, i Dijshëm për veprat e tyre dhe Atij nuk i fshihet asgjë e tyre.

(54) Çështja e jobesimtarëve të tillë ngjan me atë të femohuesve të tjerë, siç ishin rrethi i Faraonit dhe popujt mohues para tyre. Ata i konsideruan gënjeshtra argumentet e Zotit, prandaj Allahu i shkatërroi për shkak të gjynaheve të tyre. P.sh. njerëzit e Faraonit i mbyti në det. Secili prej këtyre popujve ishte keqbërës, për shkak të mosbesimit dhe idhujtarisë që praktikonin, kështu që e merituan ndëshkimin që Allahu lëshoi mbi ta.

(55) Vërtet që më të këqijtë (rrezikshmit) ndër ata që ecin mbi tokë, janë ata të cilët e mohojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij dhe që nuk besojnë edhe sikur t'u vinte çdo argument. Ata vazhdojnë në mosbesim, pasi atyre u janë prishur shqisat e udhëzimit, si mendja, dëgjimi dhe shikimi.

(56) Sa për ata, me të cilët ti Muhamed pate lidhur marrëveshje sigurie, siç ishin hebrenjtë e fisit Beni Kurejdha, ata e shkelën marrëveshjen disa herë, duke mos pasur frikë nga Allahu dhe duke mos e mbajtur besën e dhënë.

(57) Nëse ti, o i Dërguar, përballesh në luftë me të tillë shkelës së marrëveshjes, ndëshkoi ashpër, që ta dëgjojnë edhe të tjerët dhe të marrin mësim prej ndëshkimit të tyre! Kështu do të kenë frikë që të luftojnë kundër teje apo t'i mbështesin armiqtë e tu.

(58) Nëse trembesh nga pabesia apo vëren shenja se ndonjëri prej tyre do ta shkelë marrëveshjen me ty, vëri në dijeni për këtë që edhe ata ta mësojnë. Por mos e prishni marrëveshjen para sesa t'i vini ata në dijeni për këtë, pasi ndryshe është pabesi dhe Allahu nuk i do të pabesët, por i urren ata. Prandaj ruaju nga pabesia.

(59) Të mos mendojnë ata që nuk besuan se kanë për t'i shpëtuar ndëshkimit të Allahut, sepse nuk do të munden dot. Përkundrazi, ai ka për t'i ndjekur e ka për t'i zënë ata.

(60) Ndërsa ju, o besimtarë, mobilizohuni me aq sa të keni mundësi në numër dhe në përgatitje, duke u stërvitur me mjetet keni nën zotërim, për të mbrojtur Rrugën e Allahut. Dhe kështu do t'i frikësoni armiqtë e Allahut dhe armiqtë tuaj femohues, të cilët ju zënë pritë nga çdo anë. Si dhe do të frikësoni armiq të tjerë, që ju nuk i njihni dhe nuk e dini as urrejtjen që ata fshehin në zemrat e veta kundër jush. Vetëm Allahu është Ai i Cili i njeh ata dhe e di se çfarë fshehin ata në brendësinë e tyre. Çfarëdo që të jepni prej pasurisë, qoftë pak apo shumë, Allahu ka për t'jua kompensuar që në jetën e kësaj bote, si dhe ka për t'jua dhënë shpërblimin e Tij të plotë në botën tjetër, pa ju pakësuar asgjë. Prandaj shpejtoni që të jepni për mbrojtjen e Rrugës së Tij.

(61) Nëse ata duan paqe me ty, o i Dërguar, atëherë edhe ti dëshiroje atë dhe premtojua atyre! Pastaj mbështetu tek Allahu dhe ki besim tek Ai, sepse Ai nuk do të të braktisë. Ai dëgjon gjithçka që ata flasin dhe i di mirë qëllimet dhe veprat e tyre.

Mësime nga ajetet:

- Një nga dobitë e ndëshkimit të gjynahqarëve është se ai bëhet shkak për të frenuar ata që akoma nuk kanë bërë gjynahe dhe për t'i ndaluar shkelësit që të mos i kthehet fajit.
- Prej moralit të besimtarëve është besnikëria në marrëveshje kundrejt atyre që ua kanë dhënë besën.
- Muslimanët e kanë për detyrë që të përgatiten me çdo gjë që arrin t'i frenojë armiqtë, si p.sh. llojet e armëve, strategjive dhe politikave.
- Lejimi i marrëveshjes për paqe me armikun, nëse kjo është në dobi të muslimanëve.

وَإِن يُرِيدُوٓاْ أَن يَخۡدَعُوكَ فَإِنَّ حَسۡبَكَ ٱللَّهُۚ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَيَّدَكَ
بِنَصۡرِهِۦ وَبِٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٦٢ وَأَلَّفَ بَيۡنَ قُلُوبِهِمۡۚ لَوۡ أَنفَقۡتَ
مَا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا مَّآ أَلَّفۡتَ بَيۡنَ قُلُوبِهِمۡ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ
أَلَّفَ بَيۡنَهُمۡۚ إِنَّهُۥ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٦٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَسۡبُكَ
ٱللَّهُ وَمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٦٤ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَرِّضِ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ عَلَى ٱلۡقِتَالِۚ إِن يَكُن مِّنكُمۡ عِشۡرُونَ صَٰبِرُونَ
يَغۡلِبُواْ مِاْئَتَيۡنِۚ وَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٞ يَغۡلِبُوٓاْ أَلۡفٗا مِّنَ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَفۡقَهُونَ ٦٥ ٱلۡـَٰٔنَ خَفَّفَ
ٱللَّهُ عَنكُمۡ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمۡ ضَعۡفٗاۚ فَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٞ
صَابِرَةٞ يَغۡلِبُواْ مِاْئَتَيۡنِۚ وَإِن يَكُن مِّنكُمۡ أَلۡفٞ يَغۡلِبُوٓاْ
أَلۡفَيۡنِ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٦٦ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ
أَن يَكُونَ لَهُۥٓ أَسۡرَىٰ حَتَّىٰ يُثۡخِنَ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ تُرِيدُونَ عَرَضَ
ٱلدُّنۡيَا وَٱللَّهُ يُرِيدُ ٱلۡأٓخِرَةَۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٦٧ لَّوۡلَا كِتَٰبٞ
مِّنَ ٱللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمۡ فِيمَآ أَخَذۡتُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ٦٨ فَكُلُواْ
مِمَّا غَنِمۡتُمۡ حَلَٰلٗا طَيِّبٗاۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٦٩

62 Nëse ata, me kërkesën e tyre për paqe dhe pushimin e luftës, kanë për qëllim që të të mashtrojnë, o i Dërguar, me qëllim që ata të përgatiten e të të luftojnë, dije se ty të mjafton Allahu kundër kurtheve dhe pabesisë së tyre, pasi Ai ishte që të fuqizoi me ndihmën e Vet dhe me ndihmën e besimtarëve, muhaxhirinëve (emigruesve nga Meka) dhe ensarëve (përkrahësve nga Medina).

63 Dhe Ai i bashkoi zemrat e besimtarëve, nëpërmjet të cilëve Ai të ndihmoi, kur ato ishin të përçara. Sikur ti të shpenzoje të gjithë pasurinë që është në tokë, për të bashkuar zemrat e tyre të përçara, nuk do t'i kishe bashkuar dot; vetëm Allahu i bashkon ato. Vërtetë, Ai është i Plotfuqishëm në pushtetin e Tij dhe askush nuk mund ta mposhtë Atë. Ai është i Urtë në atë që cakton, drejton dhe ligjëron.

64 O i Dërguar, Allahu ju mjafton ty dhe besimtarëve si mbrojtës kundër rrezikut të armiqve të tu, prandaj ki besim tek Allahu dhe mbështetju vetëm Atij!

65 O i Dërguar, shtyji besimtarët për në luftë dhe nxiti ata për në gjërat që forcojnë vendosmërinë dhe angazhimin e tyre. Nëse prej jush, o besimtarë, do të jenë njëzet të vendosur e me durim në luftë kundër femohuesve, ata kanë për t'i mundur dyqind prej tyre. E nëse prej jush do të kishte njëqind të vendosur e me durim, ata kanë për t'i mundur dymijë prej femohuesve. Kjo, sepse femohuesit janë një popull që nuk i kuptojnë ligjësitë e Allahut në ndihmën e të dashurve të Vet dhe në shkaktimin e disfatës për armiqtë e Vet. Madje ata nuk e kuptojnë as qëllimin e duhur të luftës, sepse vetë luftojnë vetëm për të sunduar.

66 Mirëpo tani Allahu jua lehtësoi, o besimtarë, pasi, Ai e di dobësinë që ju keni. Ai ju lehtësoi nga mëshira që ka për ju, prandaj vendosi që çdonjëri prej jush të përballojë në luftë dy femohues, në vend të dhjetëve prej tyre. E kështu, nëse prej jush janë njëqind të qëndrueshëm në luftë ndaj jobesimtarëve, ata kanë për të mundur dyqind prej tyre; e nëse prej jush janë njëmijë të qëndrueshëm, ata kanë për t'i mundur dymijë femohues, me lejen e Allahut. Vërtet, Allahu ndihmon besimtarët e qëndrueshëm e durimtarë.

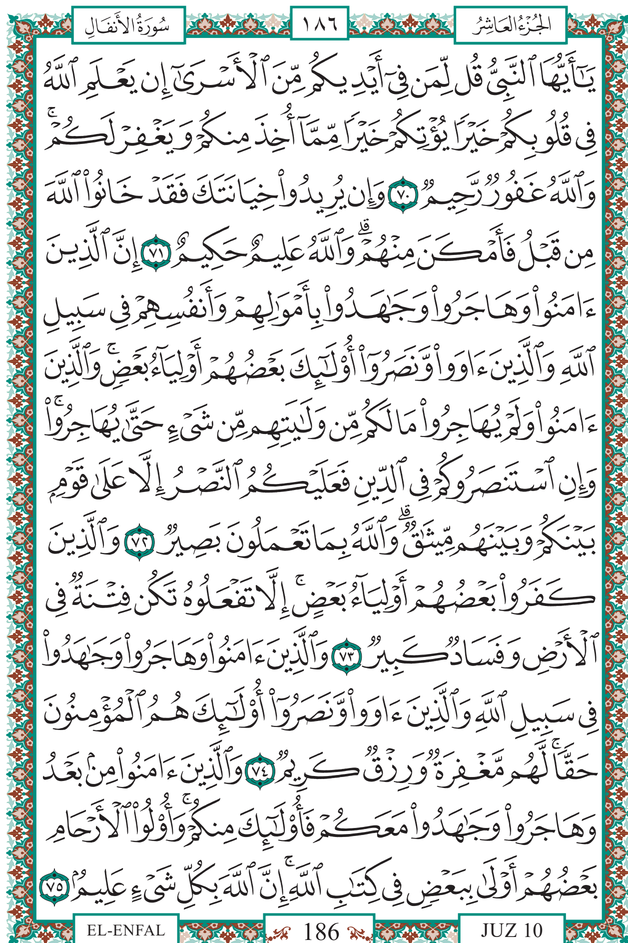
67 Nuk i takonte Profetit që të mbante robër femohuesit që nisën agresionin kundër jush, sepse ata duheshin ndëshkuar, me qëllim që të trembeshin të tjerët e të mos ju sulmonin më. Ju, o besimtarë, doni të përfitoni shpërblesat e lirimit nga robërit e Bedrit, ndërsa Allahu dëshiron për ju shpërblimin e botës tjetër, i cili arrihet me mbështetjen dhe forcimin e fesë. Vërtetë që Allahu është Plotfuqishëm në Qenien, Cilësitë dhe Fuqinë e Tij, e Atë nuk mund ta mposhtë askush! Ai është i Urtë në caktimin dhe ligjvënien e Tij.

68 Sikur Allahu të mos e kishte shkruar paraprakisht në caktimin e Tij, se do ta lejonte për ju plaçkën e luftës dhe lirimin e pengjeve, Ai do t'ju kishte goditur me një dënim i ashpër, kur morët plaçkën e luftës dhe i liruat robërit para se të zbriste shpallja prej Allahut që e lejon këtë.

69 Prandaj përfitoni, o besimtarë, prej plaçkës së luftës që e keni fituar, pasi ajo është hallall për ju! Dhe ruajuni Allahut, duke i vënë në praktikë urdhrat e Tij dhe duke u larguar prej ndalesave të Tij, se vërtetë Allahu është Gjynahfalës ndaj robërve të Vet besimtarë dhe i Mëshirshëm me ta.

Mësime nga ajetet:

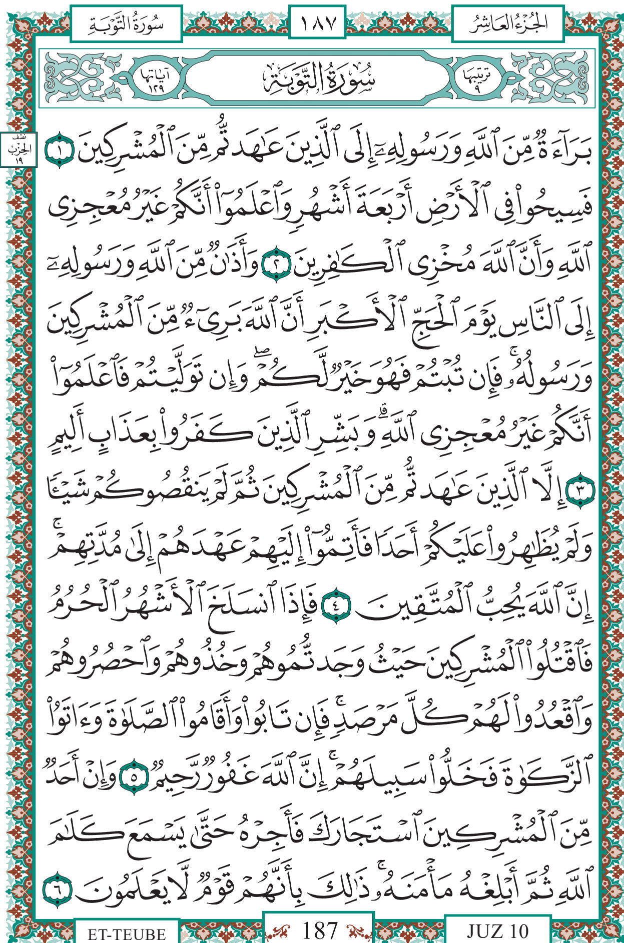
- Në këto ajete ka një premtim prej Allahut ndaj robërve të Tij besimtarë se Ai do t'u mjaftojë e do t'i ndihmojë kundër armiqve.
- Qëndrueshmëria në përballje me armiqtë është detyrim për muslimanët, të cilët nuk kanë zgjedhje tjetër, për aq kohë sa nuk ekziston një mundësi tjetër.
- Allahu dëshiron prej robërve të Vet më të lartën e çështjeve, si dhe urren prej tyre ato që janë të pavlera, prandaj i nxiti ata që të kërkojnë shpërblimin e botës së përjetshme.
- Përfitimi prej robërve apo bamirësia ndaj tyre, duke i liruar pa asnjë kompensim, mund të bëhet vetëm pasi të jetë arritur ngadhënjimi mbi armiqtë dhe të ketë dalë në pah madhështia e udhëheqjes së muslimanëve përballë të tjerëve.

(70) O i Dërguar, thuaju robërve idhujtarë, që kanë rënë në duart tuaja në luftën e Bedrit: “Nëse Allahu do të shihte në zemrat tuaja ndonjë synim të mirë dhe përmirësim të qëllimeve, do t’u japë shpërblim më të mirë se pagesa që ju është marrë në këmbim për lirimin tuaj. Prandaj mos u dëshpëroni për atë që ju kanë marrë. Madje Ai ka për t’jua falur edhe gjynahet, pasi Allahu i fal gjynahet e robërve të Vet që pendohen dhe është i Mëshirshëm me ta.
Ky premtim u realizua ndaj Abasit, xhaxhait të Pejgamberit ﷺ dhe ndaj të tjerëve, që pranuan Islamin.
(71) Nëse ata synojnë, o Muhamed, që të tregohen të pabesë nëpërmjet fjalëve që shprehin, në të vërtetë ata kanë treguar pabesi ndaj Allahut fillimisht, pasi ty të ka ndihmuar Allahu për të ngadhënjyer kundër tyre. Prandaj le të presin diçka si kjo, nëse duan të vazhdojnë. Allahu i njeh mirë krijesat e Veta dhe e di mirë se çfarë është në dobi të tyre. Ai është i Urtë në mënyrën si drejton.
(72) Vërtet, muhaxhirët që besuan në Allahun dhe në Vërtetësinë e të Dërguarit të Tij, zbatuan fenë e tij, u shpërngulën drejt vendit islam ku mund ta adhuronin Allahun të sigurt dhe luftuan me mish e me shpirt për të ngritur Fjalën e Tij, janë miq e aleatë me ensarët, të cilët i strehuan dhe i ndihmuan të shpërngulurit. Sa për ata që besuan në Allahun dhe nuk u shpërngulën drejt vendit të Islamit, ndaj tyre nuk keni asnjë përgjegjësi për t’i ndihmuar dhe për t’i mbrojtur, derisa edhe ata të shpërngulen për hir të Allahut. Megjithatë, nëse idhujtarët u bëjnë padrejtësi atyre dhe ata kërkojnë ndihmë prej jush, atëherë ndihmojini ata kundër armiqve të tyre, përveç nëse mes jush dhe mes armiqve të tyre ka marrëveshje paqeje, që ju nuk mund ta shkelni dot. Allahu është Vështrues i asaj që ju bëni. Atij nuk i fshihet asgjë prej veprave tuaja dhe Ai ka për t’ju shpërblyer për to.
(73) Ndërsa ata që e mohuan Allahun i bashkon mosbesimi, prandaj e ndihmojnë njëri-tjetrin, prandaj besimtari të mos bëhet aleat me ta. Nëse nuk lidheni me besimtarët dhe bëni aleancë me mohuesit, atëherë do të bëhet fitne (sprova, telashe) e madhe për besimtarët, se nuk do të gjejnë vëllezër që do t’i ndihmojnë në fe. Do të bëhet shkatërrim i madh në tokë, me pengimin e njerëzve prej rrugës së Allahut.
(74) Muhaxhirët që u shpërngulën për hir të Tij dhe ensarët që i mirëpritën e i ndihmuan të shpërngulurit, janë pajisur me cilësinë e besimit të vërtetë. Shpërblimi i tyre prej Allahut do të jetë falje gjynahesh dhe një dhuratë madhështore nga ana e Tij, që është Xheneti.
(75) Ata që besuan pas dy grupeve të para në Islam, muhaxhirëve dhe ensarëve, që u shpërngulën drejt vendit të Islamit dhe luftuan që Fjala e Allahut të jetë më e larta, ndërsa fjala e mohuesve të jetë më e ulta, njerëz të tillë kanë të drejtat dhe detyrimet që keni ju, o besimtarë. Mirëpo të afërmit e gjakut - sipas gjykimit të Allahut - kanë më tepër përparësi ndaj njëri-tjetrit, në trashëgimi, në besim dhe në hixhret, nëse kanë qenë më herët (në Medinë para se të vinin muhaxhirët). Allahu është i Dijshëm për gjithçka dhe Atij nuk i fshihet asgjë. Ai e di se çfarë është e dobishme për robërit e Vet dhe ua ligjëron atyre.

Mësime nga ajetet:

- Duhet që besimtarët t’i stimulojnë robërit e tyre, që të pranojnë Islamin.
- Ajeti është përgëzim për besimtarët se ndihma kundër idhujtarëve do të vazhdojë që t’u vijë për aq kohë sa ata kryejnë shkaqet konkrete dhe abstrakte.
- Nëse besimtarët nuk bëhen si një dorë e vetme kundër armiqve, ata nuk kanë për të nxjerrë gjë në dritë dhe madje do të ndodhin shkatërrime.
- Vlera e besnikërisë ndaj marrëveshjeve në fenë Islame, ndonëse kjo mund të bjerë ndesh me interesat e disa muslimanëve.

SURJA ET-TEUBE
Medinase

Disa qëllime të sures:
Distancimi nga idhujtarët dhe hipokritët, luftimi i tyre dhe çelja e derës së pendesës për ata që duan të pendohen.

Shpjegimi i ajeteve:
(1) Ky është një distancim nga ana e Allahut dhe e të Dërguarit të Tij, si dhe deklarim për dhënien fund të marrëveshjeve, të cilat keni lidhur ju, o muslimanë, me idhujtarët e Gadishullit Arabik.
(2) Prandaj lëvizni të sigurt, o idhujtarë, në këtë vend për katër muaj e pas kësaj nuk do të ketë më as marrëveshje e as besë me ju. Dijeni se nuk do mund t'i shpëtoni dënimit të Allahut, nëse vazhdoni në mosbesimin tuaj dhe se Allahu ka për t'i poshtëruar jobesimtarët në këtë botë, ndërsa në Ditën e Gjykimit ka për t'i futur në Zjarr. Kjo deklaratë përfshin ata që kanë shkelur marrëveshjen dhe ata që kishin marrëveshje pa afat. Ndërsa ata që kishin një marrëveshje të përkohshme, edhe nëse ajo ka qenë më shumë se katër muaj, ajo do të respektohet deri në përfundimin e saj.
(3) Ky shfuqizim është deklaratë nga Allahu dhe nga i Dërguari i Tij për të gjithë njerëzit në ditën e Kurban Bajramit, që tregon se Allahu distancohet prej çdo lloj lidhjeje me idhujtarët, ashtu edhe i Dërguari i Tij shkëputet prej tyre. Nëse pendoheni, për idhujtarinë tuaj, o paganë, kjo është në të mirën tuaj. Por nëse ju refuzoni të pendoheni, atëherë të jeni të bindur se nuk keni për t'i shpëtuar dot Allahut e as ndëshkimit të Tij. Dhe lajmëroji, o i Dërguar, ata që e mohuan Allahun, për dënimin lëndues që i pret.
(4) Idhujtarët me të cilët keni lidhur marrëveshje e që i kanë qëndruar besnikë marrëveshjes suaj, përjashtohen prej vendimit të mësipërm. Prandaj respektojeni marrëveshjen me ta derisa të përfundojë afati i saj. Vërtet, Allahu i do ata që ruhen nga gjynahet, duke i zbatuar urdhrat e Tij, siç është mbajtja e besës dhe që largohen prej ndalesave të Tij, siç është pabesia.
(5) Pasi të kenë përfunduar muajt e shenjtë, në të cilët u premtuat siguri armiqve tuaj, luftojini idhujtarët kudo që të përballeni me ta! Robërojini, rrethojini në fortesat e tyre dhe ngrijuni prita në rrugë! Nëse ata pendohen tek Allahu për idhujtarinë e tyre, e falin namazin dhe e japin zekatin (lëmoshën e detyrueshme) e pasurisë së tyre, atëherë ata janë bërë vëllezërit tuaj në Islam. Në këtë rast lëreni luftën ndaj tyre! Allahu është Gjynahfalës dhe i Mëshirshëm me robërit e Vet që pendohen para Tij.
(6) Nëse ndodh që dikush prej idhujtarëve, me të cilët jeni në gjendje lufte, kërkon që të hyjë në besën tënde, o i Dërguar, përgjigju kërkesës së tij, në mënyrë që ta dëgjojë Kuranin. Pastaj përcille atë deri në atë vend të sigurt. Vepro kështu, sepse idhujtarët nuk i dinë të vërtetat e kësaj feje dhe, nëse i kuptojnë ato nga dëgjimi i Kuranit, ndoshta do të udhëzohen.

Mësime nga ajetet:
- Ajetet tregojnë qartë kujdesin që Islami i kushton ndërtimit të lidhjeve të jashtme edhe me armiqtë. Ato ndërtohen mbi bazën e paqes, sigurisë dhe mirëkuptimit.
- Islami u jep shumë rëndësi marrëveshjeve dhe e quan detyrim besnikërinë ndaj tyre, duke e konsideruar atë se buron nga besimi dhe nga devocioni ndaj Allahut të Lartësuar.
- Falja e namazit dhe dhënia e zekatit janë argument i pranimit të Islamit dhe e bëjnë të domosdoshme mbrojtjen e të drejtave të muslimanit, përveç rasteve kur ai bën shkelje të përcaktuara nga ligji islam, siç janë vrasja e një të pafajshmi, tradhtia bashkëshortore etj..
- Ligjërohet dorëzania, pra, që armikut t'i sigurohet jeta nëse ai e kërkon këtë prej muslimanëve, me qëllim që t'i jepet mundësia të dëgjojë rreth Islamit. Kjo tregon tolerancë dhe dëshirë për paqe nga ana e muslimanëve.

كَيۡفَ يَكُونُ لِلۡمُشۡرِكِينَ عَهۡدٌ عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ رَسُولِهِۦٓ
إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّمۡ عِندَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِۖ فَمَا ٱسۡتَقَٰمُواْ
لَكُمۡ فَٱسۡتَقِيمُواْ لَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ٧
كَيۡفَ وَإِن يَظۡهَرُواْ عَلَيۡكُمۡ لَا يَرۡقُبُواْ فِيكُمۡ إِلّٗا وَلَا
ذِمَّةٗۚ يُرۡضُونَكُم بِأَفۡوَٰهِهِمۡ وَتَأۡبَىٰ قُلُوبُهُمۡ وَأَكۡثَرُهُمۡ
فَٰسِقُونَ ٨ ٱشۡتَرَوۡاْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا قَلِيلٗا فَصَدُّواْ عَن
سَبِيلِهِۦٓۚ إِنَّهُمۡ سَآءَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٩ لَا يَرۡقُبُونَ
فِي مُؤۡمِنٍ إِلّٗا وَلَا ذِمَّةٗۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُعۡتَدُونَ ١٠ فَإِن
تَابُواْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخۡوَٰنُكُمۡ فِي
ٱلدِّينِۗ وَنُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ١١ وَإِن
نَّكَثُوٓاْ أَيۡمَٰنَهُم مِّنۢ بَعۡدِ عَهۡدِهِمۡ وَطَعَنُواْ فِي دِينِكُمۡ
فَقَٰتِلُوٓاْ أَئِمَّةَ ٱلۡكُفۡرِ إِنَّهُمۡ لَآ أَيۡمَٰنَ لَهُمۡ لَعَلَّهُمۡ
يَنتَهُونَ ١٢ أَلَا تُقَٰتِلُونَ قَوۡمٗا نَّكَثُوٓاْ أَيۡمَٰنَهُمۡ
وَهَمُّواْ بِإِخۡرَاجِ ٱلرَّسُولِ وَهُم بَدَءُوكُمۡ أَوَّلَ مَرَّةٍۚ
أَتَخۡشَوۡنَهُمۡۚ فَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخۡشَوۡهُ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ١٣

(7) Nuk është e drejtë që idhujtarët e pabesë të kenë marrëveshje dhe siguri prej Allahut dhe të Dërguarit të Tij. Bën përjashtim marrëveshja që lidhët me ata idhujtarë pranë Xhamisë së Shenjtë (Qabesë), në Hudejbije. Respektojeni atë marrëveshje me ta, të cilën ata nuk e kanë shkelur. Vërtet, Allahu i do besnikët e devotshëm, të cilët i vënë në praktikë urdhrat e Tij dhe largohen prej ndalesave të Tij.

(8) Si mund të ketë për të pabesët marrëveshje dhe siguri, ndërkohë që ata janë armiq të përbetuar?! Nëse do t'ju mposhtnin, ata nuk do të njihnin kundër jush as fe, as farefisni dhe as marrëveshje, por do t'ju bënit të vuanit dënimin më të keq. Ata përpiqen që t'ju kënaqin me fjalë të mira, që i thonë vetëm me gojë, ndërsa zemrat e tyre nuk i binden gjuhës. Prandaj nuk i përmbahen asaj që thonë dhe shumica e tyre janë të pabindur ndaj Allahut, sepse i shkelin marrëveshjet.

(9) Ata i zëvendësuan dhe i ndërruan porositë e Allahut, si besnikëria në marrëveshje, me një fitim të papërfillshëm të jetës së kësaj bote, duke plotësuar qejfet e tyre. Dhe kështu e penguan veten prej ndjekjes së të Vërtetës, duke i kthyer shpinën asaj. Madje penguan edhe të tjerët prej saj. Sa e keqe është ajo që vepronin!

(10) Nuk e përfillin fenë, farefisin dhe as marrëveshjen me besimtarët, për shkak të armiqësisë që kanë. Prandaj i kanë kaluar kufijtë e Allahut, për shkak të padrejtësisë dhe të armiqësisë që mbajnë përbrenda.

(11) Nëse ata pendohen për mohimin e tyre, deklarojnë dëshminë e besimit*, e falin namazin dhe e japin zekatin, atëherë ata janë bërë muslimanë dhe janë vëllezërit tuaj në fe. Kështu ata kanë të drejtat dhe përgjegjësitë që keni edhe ju, prandaj nuk ju lejohet t'i cenoni. Ne i sqarojmë argumentet për njerëzit që kuptojnë, e në këtë mënyrë përfitojnë vetë dhe u sjellin dobi edhe të tjerëve.

(12) Nëse idhujtarët, me të cilët keni marrëveshje paqeje deri në një afat të caktuar, e shkelin atë marrëveshje dhe e shajnë fenë tuaj, atëherë luftojini ata, pasi ata janë krerët e së keqes dhe nuk meritojnë asnjë lloj sigurie. Luftojini ata që t'i japin fund pabesisë, shkeljes së marrëveshjes dhe fyerjes ndaj fesë.

(13) E si të mos luftoni, o besimtarë kundër atyre që i kanë shkelur besatimet dhe premtimet, e vendosën në kuvendin e tyre për ta dëbuar Dërguarin ﷺ nga Meka?! Ata që e filluan të parët luftën kundër jush, kur mbështetën fisin Bekër -aleat të fisit Kurejsh- kundër fisit Khuza, aleat të të Dërguarit ﷺ . Vallë, keni frikën e përballjes me ta në luftë, që nuk dëshironi t'i luftoni?! Por, Allahu i Lartësuar e meriton më shumë që t'ia keni frikën, nëse jeni besimtarë të vërtetë.

Mësime nga ajetet:

- Ajetet argumentojnë se lufta kundër idhujtarëve që e kishin shkelur marrëveshjen, ka ardhur për shkaqe të shumta, por më e rëndësishmja ishte pabesia e tyre.
- Këto ajete tregojnë se besimtari që ia ka frikën Allahut të Vetëm e ka detyrim të jetë më trimi mes njerëzve e më i guximshmi në luftë.
- Me thënien e Allahut të Madhëruar: "Dhe e shajnë fenë tuaj..." disa dijetarë argumentojnë se kushdo që shanë fenë me vetëdije dhe bën ironi me të duhet të dënohet.

* La ilahe il-All-llah, Muhammedun Resulull-llah: Nuk ka zot tjetër që e meriton adhurimin përveç Allahut dhe Muhamedi është i Dërguari i Allahut.

قَٰتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ ٱللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ غَيْظَ
قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾
أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا۟ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟ مِنكُمْ
وَلَمْ يَتَّخِذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَا رَسُولِهِۦ وَلَا ٱلْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً ۚ
وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَن يَعْمُرُوا۟ مَسَٰجِدَ
ٱللَّهِ شَٰهِدِينَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِم بِٱلْكُفْرِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ حَبِطَتْ
أَعْمَٰلُهُمْ وَفِى ٱلنَّارِ هُمْ خَٰلِدُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَٰجِدَ
ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى
ٱلزَّكَوٰةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا ٱللَّهَ ۖ فَعَسَىٰٓ أُو۟لَٰٓئِكَ أَن يَكُونُوا۟ مِنَ
ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾ ۞ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ ٱلْحَآجِّ وَعِمَارَةَ ٱلْمَسْجِدِ (ثلاثة أرباع الحزب ١٩)
ٱلْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَجَٰهَدَ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ ۚ لَا يَسْتَوُۥنَ عِندَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ
﴿١٩﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِهِمْ
وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾

(14) Prandaj luftojini këta idhujtarë të pabesë! Nëse ju i luftoni ata, Allahu ka për t'i dënuar nëpërmjet duarve tuaja ose ka për t'i poshtëruar me disfatë dhe robëri. Ndërkohë që juve do t'ju mbështesë kundër tyre, duke bërë që triumfi të jetë për ju. Dhe kështu do të shërojë dhimbjen e besimtarëve, që nuk arritën të ishin pjesë e luftës për të dëshmuar humbjen e armiqve dhe fitoren e besimtarëve.

(15) Kështu e heq Allahu zemërimin prej zemrave të robërve të Tij besimtarë, pas fitores kundër armiqve. Megjithatë, Allahu fal kë të dëshirojë prej arrogantëve të tillë, nëse ata pendohen. Kështu ka ndodhur me disa prej banorëve të Mekës, kur ajo u çlirua. Allahu është i Gjithëdijshëm në lidhje me sinqeritetin e atij që pendohet dhe i Urtë në mënyrën se si krijon, drejton dhe vë ligj.

(16) A menduat, o besimtarë, se Allahu ka për t'ju lënë pa provuar?! Sprovimi është një ligj i përhershëm i Tij. Ju do të sprovoheni, derisa të faktohen ata prej jush janë luftëtarë të sinqertë, të cilët nuk ushqejnë besnikëri për femohuesit, por vetëm për Allahun, të Dërguarin të Tij dhe besimtarë. Allahu është i Mirinformuar për ato që ju bëni, Atij nuk i fshihet asgjë, kështu që ka për t'ju shpërblyer për veprat tuaja.

(17) Nuk duhet që idhujtarët të jenë kujdestarë për xhamitë e Allahut, të cilat janë për adhurime, ndërkohë që ata e pranojnë edhe vetë se nuk janë besimtarë. Njerëzve të tillë u kanë shkuar kot veprat, sepse u mungon kushti i pranimit të tyre, i cili është besimi. Në Ditën e Gjykimit ata do të futen në Zjarr, ku do të qëndrojnë përgjithmonë, përveç nëse janë penduar para se të vdisnin për idhujtarinë e kryer.

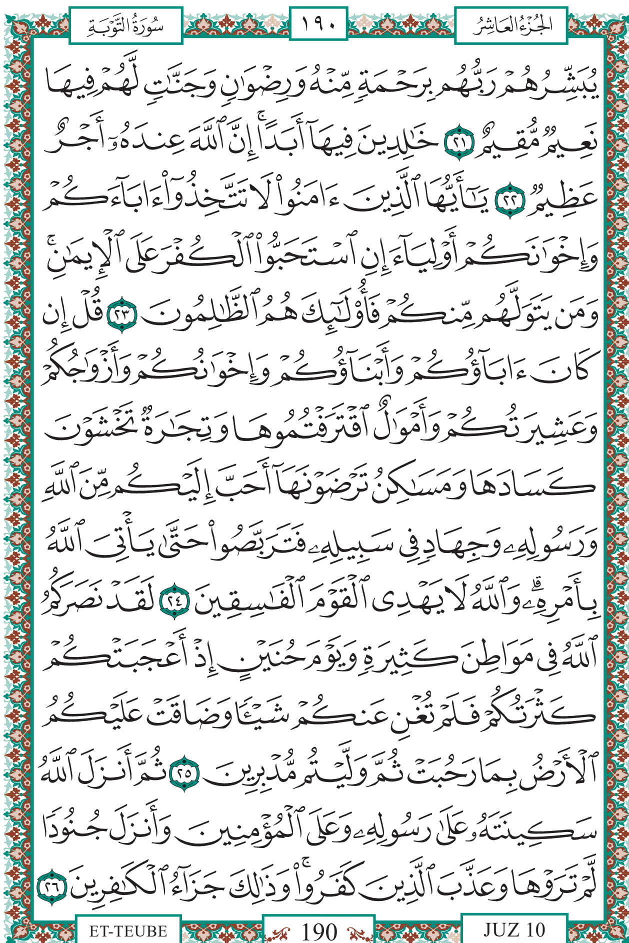
(18) Përkujdesjen e xhamive e meritojnë ta bëjnë vetëm ata që besojnë në Allahun Një e të Vetëm, nuk i bëjnë Atij shirk, besojnë në Ditën e Gjykimit, falin namazin, japin zekatin dhe nuk ia kanë frikën askujt, përveç Allahut të Lartësuar. Pikërisht këta shpresohet të jenë në Rrugën e Drejtë, ndërsa idhujtarët janë njerëzit më të largët prej saj.

(19) O idhujtarë! Mos vallë i quani ata që u japin ujë haxhinjve dhe që mirëmbajnë Xhaminë e Shenjtë se janë të njëjtë me ata që besojnë Allahun pa i bërë Atij ortakë, besojnë në Ditën e Gjykimit dhe përpiqen me jetën e pasurinë e tyre që të lartësohet Fjala e Allahut dhe të poshtërohet fjala e femohuesve?! Vallë, mendoni se janë të njëjtë në vlera tek Allahu?! Kurrë nuk mund të jenë të njëjtë tek Allahu. Allahu nuk u jep sukses keqbërësve që bëjnë shirk, edhe nëse ata bëjnë vepra të mira, siç është dhënia e ujit për haxhinjtë.

(20) Kush i ka kryer këto vepra: besimin në Allah, shpërnguljen prej vendeve të mosbesimit për në vendet islame dhe luftën në mbrojtje të Rrugës së Allahut me pasurinë dhe jetën e tij, do të ketë tek Allahu pozitë më të lartë se të tjerët. Ata që i kanë këto cilësi, do të jenë fitimtarët e Xhenetit.

Mësime nga ajetet:

- Ajetet tregojnë për dashurinë dhe kujdesin e Allahut ndaj robërve të Vet besimtarë, aq sa e ka bërë një prej objektivave të sheriatit kënaqjen e zemrave të tyre dhe largimin e zemërimit prej tyre.
- Një nga arsyet që Allahu e ka ligjëruar luftën, është për të dalluar të sinqertët, që e kanë besnikërinë vetëm ndaj fesë së Allahut, prej gënjeshtarëve, të cilët pretendojnë se besojnë.
- Kujdestarët e vërtetë të xhamive janë ata që shquhen për besim të sinqertë, për kryerjen e veprave të mira, shtylla e të cilave janë namazi dhe zekati, si dhe për drojën nga Allahu, e cila është themeli i çdo mirësie.
- Besimi në Allah dhe lufta për mbrojtjen e tij janë shumë më të vlefshëm dhe më të lartë se dhënia e ujit për haxhinjtë dhe mirëmbajtja e Xhamisë së Shenjtë, sepse imani është baza e fesë dhe lufta në mbrojtje të Rrugës së Allahut është kulmi i saj.

(21) Besimtarë të tillë Allahu i përgëzon me Mëshirën dhe me Pëlqimin e Tij. Kështu, Ai nuk do të zemërohet kurrë me ta dhe do t'i fusë në Xhenet, ku do të kenë mirësi të përhershme e të pandërprera.
(22) Në ato kopshte do të qëndrojnë pa fund, si shpërblim për veprat e tyre të devotshme, të cilat i kanë bërë në dynja. Allahu ka shpërblim të madh për ata që i zbatojnë porositë dhe ndalimet e Tij me përkushtim të pastër për Të.
(23) O ju që besoni Allahun dhe ndiqni mesazhin që ju ka sjellë i Dërguari i Tij! Nëse etërit, vëllezërit dhe të afërmit tuaj zgjedhin mohimin ndaj besimit, mos i konsideroni ata të besueshëm për t'iu zbuluar sekretet e besimtarëve dhe për t'u këshilluar me ta. Kush i konsideron ata si miq të besueshëm pavarësisht qëndrimit të tyre në mosbesim, duke u shprehur atyre dashuri, e ka kundërshtuar Allahun dhe i ka bërë keq vetes së vet duke shkuar drejt shkatërrimit, për shkak të këtij gjynahu.
(24) Thuaju, o i Dërguar: "O besimtarë! Nëse etërit, bijtë, vëllezërit, bashkëshortet dhe të afërmit tuaj; nëse pasuria juaj, tregtia që dëshironi ta shtoni e që keni frikë ta humbni dhe shtëpitë tuaja ku qëndroni të kënaqur; pra, nëse të gjitha këto janë më të dashura për ju sesa Allahu, i Dërguari i Tij dhe përpjekja në mbrojtje të Rrugës së Tij, atëherë prisni ndëshkimin që do t'jua zbresë Allahu! Vërtet, Allahu nuk i mbështet ata që nuk i binden Atij për të bërë vepra që e kënaqin Atë.
(25) Allahu ju ndihmoi, o besimtarë, kundër armiqve tuaj idhujtarë në beteja të shumta, pavarësisht numrit të pakët dhe përgatitjes suaj të dobët, kur ju u mbështetët tek Allahu dhe i morët masat, pa u vetëkënaqur me numrin tuaj. Por ja që nuk ishte numri shkaku i fitores suaj kundër tyre. Në luftën e Hunejnit, kur u vetëkënaqët me numrin tuaj të madh dhe menduat se nuk mund të thyheshit nga një pakicë, nuk ju bëri dobi epërsia numerike që ju mahniti. Kështu që armiku gati po ju mundte, aq sa toka ju duk e ngushtë pavarësisht gjerësisë së saj dhe filluat t'ia mbathnit të mundur.
(26) Kur po iknit prej armikut, Allahu zbriti qetësi e siguri tek i Dërguari dhe tek besimtarët, duke ju bërë të qëndrueshëm në luftim. Pastaj zbriti engjëj, që ju nuk i shihnit dhe i shpartalloi jobesimtarët. I tillë ishte ndëshkimi për mohuesit, që e quanin gënjeshtar të Dërguarin e tyre dhe nuk e pranonin mesazhin e tij.

Mësime nga ajetet:

- Vlerat e atyre që mbrojnë Rrugën e Allahut janë të shumta. Ata kanë gradat më të larta tek Allahu, janë fitimtarët, ngadhënjyesit dhe të shpëtuarit, që Zoti i ka përgëzuar me mirësinë e madhe (Xhenetin).
- Në ajete ekziston argumenti më i qartë që e bën detyrim dashurinë për Allahun dhe për të Dërguarin e Tij, duke i dhënë përparësi kësaj dashurie kundrejt dashurisë për çdo gjë tjetër.
- Përmendja e veçantë e luftës së Hunejnit, ndër të gjitha luftërat e tjera, është për të nxjerrë mësim se fitorja arrihet, kur zbatohen porositë e Allahut dhe të Profetit ﷺ, ndërsa humbja pësohet kur u jepet përparësi përfitimeve të përkohshme ndaj bindjes.
- Ajetet tregojnë mirësinë e zbritjes së qetësisë, pasi qetësia e të Dërguarit ﷺ ishte siguri për besimtarët që ndodheshin me të dhe siguri për arritjen e fitores. Ndërsa qetësia e besimtarëve ishte qetësi në qëndresë dhe trimëri, pas demoralizimit dhe frikësimit.

ثُمَّ يَتُوبُ ٱللَّهُ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ
غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٢٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡمُشۡرِكُونَ
نَجَسٞ فَلَا يَقۡرَبُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ ٱلۡحَرَامَ بَعۡدَ عَامِهِمۡ هَٰذَاۚ
وَإِنۡ خِفۡتُمۡ عَيۡلَةٗ فَسَوۡفَ يُغۡنِيكُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦٓ
إِن شَآءَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٢٨ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ ٱلۡحَقِّ مِنَ
ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ حَتَّىٰ يُعۡطُواْ ٱلۡجِزۡيَةَ عَن يَدٖ
وَهُمۡ صَٰغِرُونَ ٢٩ وَقَالَتِ ٱلۡيَهُودُ عُزَيۡرٌ ٱبۡنُ ٱللَّهِ
وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَى ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ ٱللَّهِۖ ذَٰلِكَ قَوۡلُهُم
بِأَفۡوَٰهِهِمۡۖ يُضَٰهِـُٔونَ قَوۡلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَبۡلُۚ
قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُۖ أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ٣٠ ٱتَّخَذُوٓاْ أَحۡبَارَهُمۡ
وَرُهۡبَٰنَهُمۡ أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ
مَرۡيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُوٓاْ إِلَٰهٗا وَٰحِدٗاۖ
لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ سُبۡحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٣١

(27) Pas këtij ndëshkimi, ai që pendohet për mohimin dhe humbjen e vet ta dijë se Allahu do ta falë e do t'ia pranojë pendimin. Vërtet, Allahu është Falës dhe i Mëshirshëm me ata që pendohen, duke i pranuar ata, ndonëse më parë bënin femohim dhe gjynahe.

(28) O ju që keni besuar në Allahun dhe në të Dërguarin e Tij dhe keni zbatuar Ligjin e Tij! Në të vërtetë idhujtarët janë të papastër, për shkak të mosbesimit, të padrejtësive, të moralit të ulët dhe zakoneve të këqija. Prandaj të mos lejohen më që të futen në zonën e shenjtë të Mekës dhe në Xhaminë e Shenjtë, edhe sikur të vijnë për haxhillëk apo për umre, pas këtij viti (vitit të nëntë pas hixhretit). Nëse keni frikë varfërinë, për shkak të ndërprerjes së të mirave materiale që ata sillnin për ju, dijeni se Allahu do t'ju mjaftojë me Mirësinë e Vet, nëse dëshiron. Allahu është i Gjithëdijshëm për gjendjen tuaj dhe i Urtë në mënyrën se si ju drejton.

(29) Luftojini, o besimtarë mohuesit armiq, të cilët nuk besojnë në Allahun e Vetëm e të Pashoq, as në Ditën e Gjykimit dhe as nuk u largohen gjërave që Allahu dhe i Dërguari i Tij i kanë ndaluar, si: e ngordhura, mishi i derrit, lëndët dehëse, kamata etj. dhe nuk i nënshtrohen Ligjit të Allahut. Luftojini ata derisa të japin xhizjen (pagesë për sigurinë e tyre) me duart e tyre, të poshtëruar dhe të mposhtur.

(30) Të dyja palët, hebrenjtë dhe të krishterët, bien në paganizëm kur pretendojnë se Uzejri apo Mesihu, biri i Merjemes, janë bij të Allahut. Këto janë trillime të dala nga goja e tyre e që nuk kanë asnjë argument. Me këto pretendime ata ngjajnë me idhujtarët që kanë qenë përpara tyre, të cilët thoshin se engjëjt janë bijat e Allahut! I lartësuar është Allahu nga këto trillime, Ai është Supremi Absolut! I shkatërroftë Allahu, si i largohen së Vërtetës së qartë, për të shkuar tek e pavërteta!

(31) Judenjtë i morën dijetarët e tyre dhe të krishterët i morën priftërinjtë e tyre si zota në vend të Allahut, përderisa u bindeshin atyre në çdo gjë që këta lejonin a ndalonin në kundërshtim me ligjin e Allahut. Të krishterët e konsideruan Isain, birin e Merjemes, zot bashkë me Allahun. Ndërkohë që Allahu i pati urdhëruar dijetarët hebrenj, priftërinjtë e krishterë, si dhe Uzejrin e Isain, birin e Merjemes që të adhuronin vetëm Atë, pa i bërë Atij ortakë. I Lartësuari është një Zot i Vetëm dhe askush nuk e meriton adhurimin përveç Tij. Ai është i Pastër e i Dëlirë nga ortakët që i përshkruajnë idhujtarët dhe të tjerë.

Mësime nga ajetet:

- Në ajete ekziston argumenti se lidhja e zemrës me shkaqet e riskut (furnizimit) është e lejuar dhe nuk bie ndesh me mbështetjen tek Allahu.
- Në ajete ekziston argumenti se risku nuk varet nga përpjekja, por është prej Mirësisë së Allahut të Lartësuar, i Cili ka në Dorë ndarjen e tij.
- Taksa e xhizjes është një zgjedhje që u ofron Islami nënshtetasve jomuslimanë.

يُرِيدُونَ أَن يُطۡفِـُٔواْ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفۡوَٰهِهِمۡ وَيَأۡبَى ٱللَّهُ إِلَّآ أَن
يُتِمَّ نُورَهُۥ وَلَوۡ كَرِهَ ٱلۡكَٰفِرُونَ ٣٢ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَرۡسَلَ
رَسُولَهُۥ بِٱلۡهُدَىٰ وَدِينِ ٱلۡحَقِّ لِيُظۡهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ
كُلِّهِۦ وَلَوۡ كَرِهَ ٱلۡمُشۡرِكُونَ ٣٣ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ الحزب
ءَامَنُوٓاْ إِنَّ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلۡأَحۡبَارِ وَٱلرُّهۡبَانِ لَيَأۡكُلُونَ
أَمۡوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلۡبَٰطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۗ وَٱلَّذِينَ
يَكۡنِزُونَ ٱلذَّهَبَ وَٱلۡفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِي
سَبِيلِ ٱللَّهِ فَبَشِّرۡهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٖ ٣٤ يَوۡمَ يُحۡمَىٰ عَلَيۡهَا
فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكۡوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمۡ وَجُنُوبُهُمۡ
وَظُهُورُهُمۡۖ هَٰذَا مَا كَنَزۡتُمۡ لِأَنفُسِكُمۡ فَذُوقُواْ مَا كُنتُمۡ
تَكۡنِزُونَ ٣٥ إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَ ٱللَّهِ ٱثۡنَا عَشَرَ
شَهۡرٗا فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِ يَوۡمَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ مِنۡهَآ
أَرۡبَعَةٌ حُرُمٞۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلۡقَيِّمُۚ فَلَا تَظۡلِمُواْ فِيهِنَّ
أَنفُسَكُمۡۚ وَقَٰتِلُواْ ٱلۡمُشۡرِكِينَ كَآفَّةٗ كَمَا
يُقَٰتِلُونَكُمۡ كَآفَّةٗۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلۡمُتَّقِينَ ٣٦

(32) Shumë nga idhujtarët dhe jobesimtarët e tjerë synojnë që, me këto trillime dhe me mohimin mesazhit të Muhamedit ﷺ, t'i japin fund Islamit dhe ta nxjerrin atë të pavërtetë. Ata duan të zhvlerësojnë çdo argument të qartë që sjell Islami për të vërtetuar Njëshmërinë e Allahut dhe sinqeritetin të Dërguarit. Mirëpo Allahu i Lartësuar nuk pranon ndryshe, përveçse të plotësojë fenë e Vet. Ai ka për ta bërë atë dominuese dhe ka për ta lartësuar mbi të gjitha fetë (besimet dhe ideologjitë) e tjera, ndonëse këtë gjë e urrejnë jobesimtarët. Dhe kur Allahu dëshiron diçka, dëshira e të tjerëve nuk ka kurrfarë vlere.

(33) Allahu i Lartësuar e ka sjellë të Dërguarin e Vet, Muhamedin ﷺ me Kuranin, i cili është udhëzim për njerëzit dhe me fenë e vërtetë, Islamin, me qëllim që ta lartësojë atë mbi çdo fe tjetër me faktet, argumentet dhe dispozitat që ajo përmban, ndonëse këtë e urrejnë idhujtarët.

(34) O ju që besoni dhe veproni sipas fesë së Allahut! Vërtet, shumë prej rabinëve dhe priftërinjve e përvetësojnë pasurinë e njerëzve pa asnjë të drejtë dhe i pengojnë njerëzit që të pranojnë fenë e Allahut. O i Dërguar! Lajmëroi ata që grumbullojnë arin dhe argjendin, pa e nxjerrë zekatin e tyre, se ata i pret një dënim i dhembshëm Ditën e Gjykimit.

(35) Ditën e Gjykimit, thesari që ata kanë grumbulluar, duke mos dhënë zekatin e tij, do të ndizet në Zjarrin e Xhehenemit. Kur nxehtësia e tij të ketë arritur kulmin, ai do t'u derdhet atyre mbi ballë e shpinë dhe do t'u thuhet me qortim: "Kjo është pasuria juaj, të cilën e grumbulluat dhe nuk e dhatë detyrimin e saj! Shijojini, pra, pasojat e asaj që grumbulluat pa ia nxjerrë prej saj të drejtën (e të varfërve)!

(36) Numri i muajve të vitit, sipas gjykimit të Allahut, është dymbëdhjetë, siç e ka shkruar Allahu në Leuhi Mahfudh, kur krijoi qiejt dhe Tokën. Prej këtyre, katër syresh janë muaj të shenjtë, kur Allahu e ka ndaluar që të luftohet. Tre nga këta muaj janë të njëpasnjëshëm: Dhul-ka'de, Dhul-hixhxhe e Muharrem, ndërsa njëri veç tyre, muaji Rexheb. Kjo këto janë udhëzime të fesë së drejtë, prandaj mos i bëni padrejtësi vetes në këto muaj të shenjtë, duke ndezur luftëra në to e duke shkelur shenjtërinë e tyre! Ashtu siç idhujtarët ju luftojnë të tërëve edhe ju luftojini ata në tërësi. Dhe dijeni se Allahu do të ndihmojë me fitore dhe qëndresë të devotshmit që zbatojnë urdhërimet dhe ndalimet e Tij. Kush ka ndihmën e Allahut, nuk mund të mposhtet nga askush.

Mësime nga ajetet:

- Feja e Allahut triumfon dhe ndihmohet, sado që të përpiqen armiqtë e saj ta cenojnë me smirën e keqe që kanë në shpirtrat e tyre.
- Ndalohet shfrytëzimi i pasurisë së njerëzve padrejtësisht dhe pengimi i tyre prej pranimit të Rrugës së Allahut të Lartësuar.
- Ndalohet grumbullimi i pasurisë, nëse nuk jepet zekati i saj në Rrugë të Allahut.
- Kujdesi që duhet treguar për ta pasur frikë Allahun në fshehtësi dhe publik, sepse besimtari ia ka frikën Allahu në çdo situatë të jetës së tij.

إِنَّمَا ٱلنَّسِىٓءُ زِيَادَةٌ فِى ٱلْكُفْرِ ۖ يُضَلُّ بِهِ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ يُحِلُّونَهُۥ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُۥ عَامًا لِّيُوَاطِـُٔوا۟
عِدَّةَ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ فَيُحِلُّوا۟ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ ۚ زُيِّنَ لَهُمْ
سُوٓءُ أَعْمَٰلِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ
﴿٣٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ
ٱنفِرُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱثَّاقَلْتُمْ إِلَى ٱلْأَرْضِ ۚ أَرَضِيتُم
بِٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا مِنَ ٱلْءَاخِرَةِ ۚ فَمَا مَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا فِى ٱلْءَاخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا تَنفِرُوا۟ يُعَذِّبْكُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ
شَيْـًٔا ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا تَنصُرُوهُ
فَقَدْ نَصَرَهُ ٱللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ثَانِىَ ٱثْنَيْنِ
إِذْ هُمَا فِى ٱلْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَٰحِبِهِۦ لَا تَحْزَنْ إِنَّ ٱللَّهَ
مَعَنَا ۖ فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُۥ بِجُنُودٍ
لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلسُّفْلَىٰ ۗ
وَكَلِمَةُ ٱللَّهِ هِىَ ٱلْعُلْيَا ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

(37) Në të vërtetë, zhvendosja e shenjtërisë së muajve sipas interesit, siç bënin arabët e injorancës paraislamike, konsiderohet herezi shtesë mbi mosbesimin e tyre. Me këtë zhvendosje ata ndryshojnë vendimin e Allahut në lidhje me muajt e shenjtë. Kështu i devijoi shejtani ata femohues, kur shpiku për ta këtë traditë të shëmtuar. Ata e ndryshonin shenjtërinë e muajve, kur donin të bënin luftë në periudhën e muajve që njiheshin për të shenjtë, duke shkelur kështu caktimin e Allahut. Me këtë veprim ruanin numrin e muajve të shenjtë, ndonëse cenonin realitetin e tyre. Në këtë mënyrë, shejtani ua zbukuroi veprat e këqija. Allahu nuk u jep sukses jobesimtarëve që vazhdojnë në mohimin e tyre.

(38) O ju që keni besuar Allahun dhe të Dërguarin e Tij dhe vepronі sipas fesë së Tij! Ç'është me ju që, kur u thirrët për të luftuar në mbrojtje të Rrugës së Allahut e kundër armikut tuaj, ju u ŝtepët dhe deshët që të rrinit në shtëpitë tuaja?! A mos vallë, ju pëlqeu jeta e kësaj bote të përkohshme dhe kënaqësitë e saj të shkurtra, në vend të mirësive të Botës Tjetër të përjetshme, të cilën e ka përgatitur Allahu posaçërisht për ata që luftojnë në mbrojtje të Rrugës së Tij?! Por ç'është jeta e kësaj bote në krahasim me atë të Botës Tjetër, përveçse një përjetim i papërfillshëm?! E si mundet që një i arsyeshëm të zgjedhë të vdekshmen para së përjetshmes, të papërfillshmen në vend të madhështores?!

(39) O besimtarë! Nëse nuk dilni për të mbrojtur Rrugën e Allahut e për të luftuar armikun tuaj, Allahu do t'ju ndëshkojë me nënshtrim e poshtërim dhe do t'ju zëvendësojë me një popull tjetër, që do t'i binden Allahut, kur të thirren për luftë. Kundërshtimi i urdhrit të Tij nga ana juaj, nuk e dëmton Atë, pasi Ai nuk ka nevojë për ju, por jeni ju ata që keni nevojë për Të. Allahu është i Plotfuqishëm e Atë nuk e pengon asgjë. Ai është i Aftë që ta ndihmojë fenë dhe të Dërguarin e Vet edhe pa ju.

(40) Nëse ju, o besimtarë, nuk e ndihmoni të Dërguarin ﷺ dhe nuk i përgjigjeni thirrjes së tij për të dalë në mbrojtje të Rrugës së Allahut, dijeni se Allahu e ka ndihmuar atë edhe kur nuk ishit ju, kur idhujtarët e dëbuan atë dhe Ebu Bekrin. Ishin vetëm ata të dy dhe asnjë i tretë me ta, kur ashtu të fshehur në shpellën Theur, femohuesit po i kërkonin. Dhe i Dërguari ﷺ i tha shokut të tij, kur ai u frikësua për jetën e Profetit: "Mos u mërzit, o Ebu Bekër, se Allahu është me ne, me ndihmën dhe mbështetjen e Tij!" Atëherë, Allahu zbriti qetësi në zemrën e të Dërguarit të Vet dhe një ushtri të padukshme me engjëj të gatshëm për ta mbështetur atë. Dhe kështu Ai bëri që të poshtërohej fjala e idhujtarëve dhe të lartësohej Fjala e Allahut, kur ngriti Islamin. Allahu është i Plotfuqishëm në Qenien, në Fuqinë e në Sundimin e Tij dhe Atë nuk mund ta mposhtë askush. Ai është i Urtë në mënyrën se si drejton, përcakton dhe vë ligj.

Mësime nga ajetet:

- Zakonet që bien ndesh me fenë duke u përsëritur vazhdimisht dhe mos kundërshtuar, bëjnë që të mos shihen më si të shëmtuara për njerëzit, madje mund të mendohet se ato janë zakone të mira.
- Mosdalja në luftë në rast kushtrimi, konsiderohet prej gjynaheve më të mëdha, të cilat sjellin ndëshkimin më të ashpër, për shkak të dëmit të madh që ka në vetvete.
- Qetësia që vjen prej Allahut ka vlerë të madhe. Ajo plotëson mirësitë që Allahu ia dhuron robit të Vet në çastet e vështirësisë dhe të frikës, kur zemrat dridhen. Kjo qetësi vjen në varësi të njohjes që ka robi për Zotin e vet, të besimit që ka në premtimin e Tij të vërtetë dhe të trimërisë që ka.
- Mërzia mund t'i përfshijë edhe robërit më të sinqertë të Allahut, veçanërisht kur ekzistion frika e humbjes së një interesi të përgjithshëm.

انفِرُوا۟ خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٤١﴾ لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَّٱتَّبَعُوكَ
وَلَٰكِنۢ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ ٱلشُّقَّةُ ۚ وَسَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ
لَوِ ٱسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ وَٱللَّهُ
يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٤٢﴾ عَفَا ٱللَّهُ عَنكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ
حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ ٱلَّذِينَ صَدَقُوا۟ وَتَعْلَمَ ٱلْكَٰذِبِينَ
﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ أَن
يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾
إِنَّمَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَٱرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِى رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ ۞ وَلَوْ الحزب ٢٠
أَرَادُوا۟ ٱلْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا۟ لَهُۥ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ ٱللَّهُ ٱنۢبِعَاثَهُمْ
فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ ٱقْعُدُوا۟ مَعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا۟ فِيكُم
مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا۟ خِلَٰلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ
ٱلْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّٰعُونَ لَهُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾

(41) Prandaj dilni në luftë për të mbrojtur Rrugën e Allahut, o besimtarë, në vështirësi a në lehtësi, të rinj qofshi apo pleq! Luftoni me pasurinë dhe me jetën tuaj, sepse kjo ju vlen më shumë në këtë botë e në Botën Tjetër, sesa qëndrimi duarkryq dhe sigurimi i pasurisë e i jetës! Nëse vërtet e kuptoni këtë, atëherë zbatoni urdhrin!

(42) Nëse lufta, për të cilën i thirre hipokritët që të kërkuan leje për të mos ardhur, do të ishte fitim i një plaçke të lehtë dhe udhëtim pa vështirësi, ata do të të kishin ardhur pas teje, o i Dërguar. Por distanca në të cilën ti i thirre për tek armiku, iu duk e largët për ta përshkuar, kështu që u tërhoqën. Të tillë hipokritë që kërkuan leje për të qëndruar pas, kanë për t'u betuar në Allah sapo të kthehesh tek ata. Do të të thonë: "Nëse do të kishim mundësi të dilnim në luftë bashkë me ju, do të kishim dalë!" Kështu ata shkatërrojnë veten e tyre, duke ia ekspozuar ndëshkimit të Allahut, për shkak se u tërhoqën dhe bënë betime të rreme. Por Allahu e di se ata janë gënjeshtarë në pretendimet dhe në këto betime të tyre.

(43) Allahu ta ka falur ty, o i Dërguar, veprimin tënd që u dhe leje hipokritëve për të qëndruar. Por, përse u lejove atyre diçka të tillë? Me qëllim që të mësoje se kush ishin të sinqertë dhe kush ishin gënjeshtarët në justifikimet që paraqitën.

(44) Nuk është sjellje e besimtarëve të sinqertë që të kërkojnë prej teje, o i Dërguar, leje për të mos dalë në luftë me pasurinë dhe me jetën e tyre. Por atyre u takon që të përgjigjen kurdo që t'ua kërkosh e të kontribuojnë me pasurinë dhe jetën e tyre. Allahu i njeh mirë të devotshmit prej robërve të Vet, të cilët të kërkojnë leje për të mos dalë me ty, për shkak të pamundësisë.

(45) Vërtet, ata që të kërkojnë leje për të mos dalë në luftë, janë vetëm hipokritët, të cilët nuk e besojnë Allahun dhe as Ditën e Gjykimit. Zemrat e tyre i ka kapluar dyshimi në lidhje me fenë e Allahut, prandaj edhe ata vazhdojnë në dyshimin e tyre, duke mos arritur të udhëzohen tek e Vërteta.

(46) Nëse do të ishin të sinqertë në pretendimin se ata vërtet dëshironin të dilnin me ty në luftë, do të tregoheshin të gatshëm e do të përgatiteshin për të. Por Allahu nuk e donte ardhjen e tyre me ty, prandaj edhe atyre iu rëndua ardhja, aq sa preferuan qëndrimin në shtëpitë e tyre.
Mosardhja e tyre mund t'i dëshpëronte besimtarët, por Allahu i qetësoi ata duke i siguruar se prania e tyre do të ishte më e dëmshme se mungesa e tyre, duke thënë:

(47) Është më mirë që të tillë hipokritë nuk dolën me ju. Po të kishin ardhur me ju, do t'ju kishin sjellë vetëm telashe, duke përhapur frikë e dyshime, përgojime e përçarje. Në mesin tuaj, o besimtarë, ka të tillë që ua vënë veshin gënjeshtrave që përhapin hipokritët, duke i shpërndarë ato. Kështu do të lindnin ngatërresa midis jush. Allahu është i Gjithëdijshëm në lidhje me keqbërësit nga mesi i hipokritëve, që fusin intriga dhe dyshime në radhët e besimtarëve.

Mësime nga ajetet:

- Detyrimi i daljes në luftë për të mbrojtur Rrugën e Allahut me jetë dhe pasuri, sa herë që thërret nevoja.
- Besimi i gënjeshtërt sjell shkatërrimin.
- Detyrimi i mosnxitimit, i ruajtjes së qetësisë, mosmashtrimi prej anës së jashtme të gjërave, si dhe thellimi në verifikimin dhe pritjen e gjërave.
- Prej kujdesit që Allahu tregon ndaj besimtarëve është edhe dekurajimi i hipokritëve, pengimi i tyre që të dalin me robërit e Tij besimtarë. Kjo vjen si mëshirë dhe dhembshuri për besimtarët, duke mos futur në mesin e tyre dikë që nuk do t'u sillte atyre dobi, por përkundrazi, do t'u sillte dëm.

لَقَدِ ٱبۡتَغَوُاْ ٱلۡفِتۡنَةَ مِن قَبۡلُ وَقَلَّبُواْ لَكَ ٱلۡأُمُورَ حَتَّىٰ
جَآءَ ٱلۡحَقُّ وَظَهَرَ أَمۡرُ ٱللَّهِ وَهُمۡ كَٰرِهُونَ ٤٨ وَمِنۡهُم
مَّن يَقُولُ ٱئۡذَن لِّي وَلَا تَفۡتِنِّيٓۚ أَلَا فِي ٱلۡفِتۡنَةِ سَقَطُواْۗ وَإِنَّ
جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةُۢ بِٱلۡكَٰفِرِينَ ٤٩ إِن تُصِبۡكَ
حَسَنَةٞ تَسُؤۡهُمۡۖ وَإِن تُصِبۡكَ مُصِيبَةٞ يَقُولُواْ قَدۡ
أَخَذۡنَآ أَمۡرَنَا مِن قَبۡلُ وَيَتَوَلَّواْ وَّهُمۡ فَرِحُونَ ٥٠ قُل
لَّن يُصِيبَنَآ إِلَّا مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَنَا هُوَ مَوۡلَىٰنَاۚ وَعَلَى
ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ٥١ قُلۡ هَلۡ تَرَبَّصُونَ بِنَآ إِلَّآ
إِحۡدَى ٱلۡحُسۡنَيَيۡنِۖ وَنَحۡنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمۡ أَن يُصِيبَكُمُ ٱللَّهُ
بِعَذَابٖ مِّنۡ عِندِهِۦٓ أَوۡ بِأَيۡدِينَاۖ فَتَرَبَّصُوٓاْ إِنَّا مَعَكُم
مُّتَرَبِّصُونَ ٥٢ قُلۡ أَنفِقُواْ طَوۡعًا أَوۡ كَرۡهٗا لَّن يُتَقَبَّلَ
مِنكُمۡ إِنَّكُمۡ كُنتُمۡ قَوۡمٗا فَٰسِقِينَ ٥٣ وَمَا
مَنَعَهُمۡ أَن تُقۡبَلَ مِنۡهُمۡ نَفَقَٰتُهُمۡ إِلَّآ أَنَّهُمۡ كَفَرُواْ
بِٱللَّهِ وَبِرَسُولِهِۦ وَلَا يَأۡتُونَ ٱلصَّلَوٰةَ إِلَّا وَهُمۡ
كُسَالَىٰ وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمۡ كَٰرِهُونَ ٥٤

(48) Këta hipokritë qenë angazhuar edhe më parë që të sillnin ngatërresa, duke përçarë besimtarët dhe organizimin e tyre para betejës së Tebukut. Edhe ty, o i Dërguar, ata t'i shtjellonin çështjet e të bënin lloj-lloj marifeti, me shpresën se hilet e tyre do të lëkundnin vendosmërinë tënde për të dalë në luftë. Derisa erdhi ndihma e Allahut e mbështetja e Tij për ty. Allahu i dha krenari fesë së Vet dhe i mposhti armiqtë e Tij, ndonëse ata nuk e dëshironin një gjë të tillë, pasi synonin që të zhduknin të Vërtetën.

(49) Ndonjë hipokrit paraqet justifikime të sajuara, duke thënë: "O i Dërguar! Më jep leje të mos dal në luftë, që të mos kryej ndonjë gjynah, duke u joshur nga gratë e armiqve romakë". Por ata, në fakt, kanë rënë në sprova më të mëdha se kjo: në sprovën e hipokrizisë dhe në sprovën e mosdaljes në luftë. Xhehenemi ka për t'i rrethuar jobesimtarët e nga ai nuk ka për të shpëtuar asnjë prej tyre, e nuk do të gjejnë asnjë shtegdalje.

(50) Nëse do të të vinte ty, o i Dërguar i Allahut, ndonjë mirësi prej Allahut, ndihmë apo fitim plaçke që do të të gëzonte, ata do të mllefoseshin e do të ndjeheshin keq për të. Por nëse do të vinte ndonjë fatkeqësi, vështirësi apo fitore e armikut, të tillë hipokritë do të thonin: "Bëmë mirë që nuk dolëm në luftë si besimtarët, sepse ata pësuan goditje", pra, vdekje dhe robërim. Pastaj hipokritët kthehen te familjet e tyre të kënaqur me shpëtimin.

(51) Thuaju këtyre, o i Dërguar: "Ne do të na godasë vetëm ajo që ka shkruar Allahu për ne. Ai është Zoti ynë dhe tek Ai do të kthehemi. Tek Ai mbështetemi për të gjitha çështjet tona, pasi vetëm Atij besimtarët ia drejtojnë çështjet e tyre. Ai është i Mjaftueshëm dhe Mbështetësi më i mirë!"

(52) Thuaju, o i Dërguar: "A po prisni se kur po na vjen fitorja apo kur po biem dëshmorë?! Atëherë edhe ne po presim se kur po jua lëshon Allahu dënimin e Vet, që t'ju shkatërrojë a t'ju dënojë me duart tona, me luftë a robëri. Prandaj vazhdoni të prisni se kur do të ndëshkohemi, se edhe ne jemi duke pritur, që ju të ndëshkoheni!"

(53) Thuaju, o i Dërguar: "Jepni ç'të dëshironi prej pasurisë tuaj, me dëshirë apo pa dëshirë, sepse Allahu nuk ka për t'jua pranuar kurrë atë që jepni prej saj, për shkak të mosbesimit dhe mosbindjes ndaj Tij."

(54) Arsyet që atyre nuk iu pranohet dhënia e lëmoshës ishin tre: Mohimi i Allahut dhe i të Dërguarit të Tij, dembelizmi për falur namazin dhe pakënaqësia kur dhuronin nga pasuria e tyre, sepse ata nuk shpresonin shpërblim për këto vepra.

Mësime nga ajetet:

- Përpjekja e hipokritëve për të sjellë trazira në mesin e muslimanëve nëpërmjet intrigave dhe spiunimit.
- Mospjesëmarrja në luftë për të mbrojtur fenë e Allahut, është një e keqe e madhe dhe një sprovë vërtet e rëndë, pasi thyen urdhrat e Allahut.
- Muslimanët nuk duhet të dëshpërohen për atë që i godet, në mënyrë që të mos demoralizohen e të mos u ikë fuqia, por duhet të jenë të kënaqur me caktimin e Allahut. Ata duhet të shpresojnë që të fitojnë kënaqësinë e Allahut dhe të jenë të bindur se Ai dëshiron që ta ndihmojë fenë e Vet.
- Prej shenjave të dobësisë së besimit dhe pakësimit të devotshmërisë janë përtacia në kryerjen e namazit dhe dhënia e lëmoshës me pakënaqësi, pa shpresuar shpërblim prej Allahut.

فَلَا تُعۡجِبۡكَ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُمۡۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم
بِهَا فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَتَزۡهَقَ أَنفُسُهُمۡ وَهُمۡ كَٰفِرُونَ
٥٥ وَيَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمۡ لَمِنكُمۡ وَمَا هُم مِّنكُمۡ وَلَٰكِنَّهُمۡ
قَوۡمٞ يَفۡرَقُونَ ٥٦ لَوۡ يَجِدُونَ مَلۡجَـٔٗا أَوۡ مَغَٰرَٰتٍ أَوۡ مُدَّخَلٗا
لَّوَلَّوۡاْ إِلَيۡهِ وَهُمۡ يَجۡمَحُونَ ٥٧ وَمِنۡهُم مَّن يَلۡمِزُكَ فِي
ٱلصَّدَقَٰتِ فَإِنۡ أُعۡطُواْ مِنۡهَا رَضُواْ وَإِن لَّمۡ يُعۡطَوۡاْ مِنۡهَآ إِذَا
هُمۡ يَسۡخَطُونَ ٥٨ وَلَوۡ أَنَّهُمۡ رَضُواْ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
وَقَالُواْ حَسۡبُنَا ٱللَّهُ سَيُؤۡتِينَا ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦ وَرَسُولُهُۥٓ
نصف الحزب ٢٠ إِنَّآ إِلَى ٱللَّهِ رَٰغِبُونَ ٥٩ ۞ إِنَّمَا ٱلصَّدَقَٰتُ لِلۡفُقَرَآءِ وَٱلۡمَسَٰكِينِ
وَٱلۡعَٰمِلِينَ عَلَيۡهَا وَٱلۡمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمۡ وَفِي ٱلرِّقَابِ
وَٱلۡغَٰرِمِينَ وَفِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِۖ فَرِيضَةٗ
مِّنَ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٦٠ وَمِنۡهُمُ ٱلَّذِينَ يُؤۡذُونَ
ٱلنَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٞۚ قُلۡ أُذُنُ خَيۡرٖ لَّكُمۡ يُؤۡمِنُ
بِٱللَّهِ وَيُؤۡمِنُ لِلۡمُؤۡمِنِينَ وَرَحۡمَةٞ لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ
مِنكُمۡۚ وَٱلَّذِينَ يُؤۡذُونَ رَسُولَ ٱللَّهِ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٦١

(55) Mos u mahnit, o i Dërguar, nga pasuria dhe fëmijët e hipokritëve e as mos i konsidero ato të mira, sepse përfundimi i pasurisë dhe i fuqisë së tyre do të jetë i keq. Allahu ua kthen ato ndëshkim, duke i bërë të lodhen për t'i arritur dhe duke u zbritur fatkeqësi në to. Dhe do të vazhdojë kështu, derisa t'u marrë shpirtin si femohues e t'i dënojë përjetësisht në gropën më të thellë të Zjarrit.

(56) Hipokritët betohen rrejshëm para jush, o besimtarë, se ata janë si ju. Por nuk janë të tillë në zemrën e tyre, ndonëse hiqen sikur janë prej jush. Përkundrazi, ata tremben se mos i gjen ndëshkimi që u dhatë idhujtarëve, prandaj e shfaqin Islamin nga frika.

(57) Nëse do të gjenin ndonjë fortesë për t'u mbrojtur, a ndonjë shpellë për t'u fshehur, apo ndonjë tunel për t'u larguar, ata do të nxitonin drejt tyre.

(58) Disa prej hipokritëve të qortojnë, o i Dërguar, kur ti ndan lëmoshat dhe nuk u jep atë që duan. Nëse ti ua jep atë që duan, janë të kënaqur prej teje, në të kundërt shfaqin mllef.

(59) Do të ishte më mirë për ata hipokritë, që të qortojnë ty për ndarjen e lëmoshave, që të kënaqeshin me atë që u caktoi Allahu dhe ua dha i Dërguari i Tij. Dhe pastaj të thoshin: "Kujdestari ynë është Allahu. Ai do të na dhurojë prej Mirësisë së Vet çfarë të dëshirojë. I Dërguari i Tij do të na japë nga ajo që i ka dhuruar Allahu. Në të vërtetë, ne e mbajmë shpresën vetëm tek Allahu, që të na japë nga mirësitë e Veta." Ky qëndrim do të ishte më i mirë për ta, sesa qortimi ndaj teje.

*Pasi e qortuan të Dërguarin e Allahut ﷺ në ndarjen e lëmoshave, Allahu u sqaroi atyre se si duhen përdorur dhe kush i meriton ato, duke e shfajësuar të Dërguarin e Vet me fjalët:

(60) Në të vërtetë, zekati shpërndahet vetëm në kategori të caktuara, të cilat janë: nevojtarët që fitojnë pak para prej profesionit a detyrës, mirëpo kjo nuk u del dhe gjendja e tyre nuk bie lehtë në sy; të varfrit që nuk zotërojnë thuajse asgjë dhe gjendja e tyre njihet për shkak se është e dukshme apo ngaqë lypin; mbledhësit e zekatit, të cilët i dërgon udhëheqësi; jobesimtarët që kërkohet t'u fitohet zemra për të pranuar Islamin, besimtarët e rinj që kërkohet t'u forcohet besimi ose ata që synohet të shpëtosh nga sherri i tyre; skllevërit, në mënyrë që të lirohen; borxhlinjtë, të cilët nuk kanë marrë hua për ta shpërdoruar apo për punë të ndaluara dhe që nuk gjejnë me çfarë ta shlyejnë atë; për përgatitjen e luftëtarëve që dalin në mbrojtje të Rrugës së Allahut; udhëtarët kanë mbetur rrugëve pa para. Shpërndarja e zekatit kufizohet te këto kategori, sipas vendimit të Allahut. Ai e di më mirë se çfarë është në dobi të robërve të Vet dhe drejton e vendos me urtësi.

(61) Disa prej hipokritëve e shqetësojnë të Dërguarin e Allahut ﷺ me fjalët e tyre. Pasi dëshmuan butësinë dhe mirësinë e tij, ata thanë: "Ai dëgjon e beson çdokënd dhe nuk e dallon dot të vërtetën nga e pavërteta". Thuaju atyre, o i Dërguar: "I Dërguari dëgjon vetëm atë që është e mirë, i beson vetëm lajmeve që vijnë nga Allahu dhe nga besimtarët e sinqertë. Ai është i mëshirshëm me ta, sepse i tillë është dërguar, si mëshirë për këdo që beson tek ai. Ndërsa ata që e shqetësojnë të Dërguarin ﷺ me çfarëdolloj mënyre, ta dinë se i pret një dënim i dhembshëm.

Mësime nga ajetet:

- Pasuria dhe fëmijët mund të jenë shkak për dënim prej Allahut në këtë botë dhe në botën tjetër, nëse njeriu nuk vepron sipas asaj që e kënaq Zotin e tij dhe të arrijë nëpërmjet tyre shpëtimin.
- Ndarja e zekatit është lënë përgjegjësi të interpretimit të udhëheqësve muslimanë, që ta japin atë sipas nevojës së kategorive dhe buxhetit.
- Lëndimi i të Dërguarit ﷺ për diçka që ka lidhje me Shpalljen konsiderohet femohim, që ndëshkohet ashpër.
- Kërkohet që besimtari të jetë gjithmonë vesh i mirësisë e jo vesh i së keqes, të dëgjojë vetëm ato që kanë dobi dhe mirësi, si dhe të largohet me dinjitet dhe prerazi nga dëgjimi i së keqes dhe i gjërave që sjellin çrregullime.

يَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ لَكُمۡ لِيُرۡضُوكُمۡ وَٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَحَقُّ
أَن يُرۡضُوهُ إِن كَانُواْ مُؤۡمِنِينَ ٦٢ أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ أَنَّهُۥ مَن
يُحَادِدِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَأَنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدٗا فِيهَاۚ
ذَٰلِكَ ٱلۡخِزۡيُ ٱلۡعَظِيمُ ٦٣ يَحۡذَرُ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ أَن
تُنَزَّلَ عَلَيۡهِمۡ سُورَةٞ تُنَبِّئُهُم بِمَا فِي قُلُوبِهِمۡۚ قُلِ ٱسۡتَهۡزِءُوٓاْ
إِنَّ ٱللَّهَ مُخۡرِجٞ مَّا تَحۡذَرُونَ ٦٤ وَلَئِن سَأَلۡتَهُمۡ
لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلۡعَبُۚ قُلۡ أَبِٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ
وَرَسُولِهِۦ كُنتُمۡ تَسۡتَهۡزِءُونَ ٦٥ لَا تَعۡتَذِرُواْ قَدۡ كَفَرۡتُم
بَعۡدَ إِيمَٰنِكُمۡۚ إِن نَّعۡفُ عَن طَآئِفَةٖ مِّنكُمۡ نُعَذِّبۡ طَآئِفَةَۢ
بِأَنَّهُمۡ كَانُواْ مُجۡرِمِينَ ٦٦ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتُ
بَعۡضُهُم مِّنۢ بَعۡضٖۚ يَأۡمُرُونَ بِٱلۡمُنكَرِ وَيَنۡهَوۡنَ
عَنِ ٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَقۡبِضُونَ أَيۡدِيَهُمۡۚ نَسُواْ ٱللَّهَ فَنَسِيَهُمۡۚ
إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ هُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ٦٧ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ
وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلۡكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ هِيَ
حَسۡبُهُمۡۚ وَلَعَنَهُمُ ٱللَّهُۖ وَلَهُمۡ عَذَابٞ مُّقِيمٞ ٦٨

(62) Hipokritët betohen në Allahun para jush,o besimtarë, se nuk kanë thënë diçka që mund ta shqetësonte të Dërguarin ﷺ, në mënyrë që të fitojnë kënaqësinë tuaj. Por Allahu dhe i Dërguari i Tij kanë më tepër përparësi që t'u fitohet kënaqësia e t'u kushtohet besimi dhe vepra e mirë, nëse ata janë besimtarë të vërtetë.

(63) A nuk e dinë hipokritët se, me këtë veprim ata armiqësohen me Allahun dhe të Dërguarin e Tij?! Dhe se kush bëhet armik i Allahut e i të Dërguarit, në Ditën e Ringjalljes do të hyjë në Zjarrin e Xhehenemit, ku do të qëndrojë përgjithmonë?! Vërtet, ky do jetë poshtërimi dhe përçmimi i madh.

(64) Hipokritët kanë frikë se mos Allahu mund t'i zbresë të Dërguarit të Vet ndonjë sure që do t'u zbulojë besimtarëve mosbesimin që ata (hipokritët) fshehin në zemrat e tyre. Thuaj, o i Dërguar: "Vazhdoni, o hipokritë, me përqeshjen dhe akuzat tuaja ndaj fesë! Por dijeni se Allahu do t'jua nxjerrë atë së cilës i frikësoheni, nëpërmjet ndonjë sureje ose duke njoftuar të Dërguarit të Vet në lidhje me të."

(65) O i Dërguar! Nëse do t'i pyesje për akuzat dhe ofendimet e tyre ndaj besimtarëve, pasi Allahu t'i tregoi ato, hipokritët do të të thonë: "Ne thjesht po bënim shaka në bisedë, nuk e kishim seriozisht." Thuaju, o i Dërguar: "Vallë po talleshit me Allahun, me shpalljet dhe me të Dërguarin e Tij?!

(66) Mos u justifikoni me këto gjepura, pasi me përqeshjen që bëtë, ju shfaqët mohimin që e kishit mbuluar me maskën e besimit. Nëse i falim një pjesë prej jush që e lënë hipokrizinë të penduar dhe tregohen të sinqertë me Allahun, pjesën tjetër kemi për ta dënuar, po vazhduan në hipokrizi pa u penduar.

(67) Hipokritët, burra e gra qofshin, bashkohen në dyfytyrësinë e tyre dhe janë e kundërta e besimtarëve. Ata nxisin për punë të këqija dhe i pengojnë punët e mira, tregohen koprracë me pasurinë e tyre dhe nuk e japin atë në Rrugë të Allahut. Ata e kanë lënë bindjen ndaj Allahut, por edhe Allahu i ka braktisur ata, duke mos u dhënë mbarësi. Vërtet që hipokritët kanë dalë jashtë bindjes ndaj Allahut dhe Rrugës së Drejtë, duke ndjekur kundërshtimin e Tij dhe rrugën e humbjes.

(68) Allahu u premtoi hipokritëve dhe jobesimtarëve të cilët nuk u penduan, se ka për t'i futur në zjarr të Xhehenemit, ku do të qëndrojnë përgjithmonë. Ai do të jetë ndëshkim i mjaftueshëm për ta! Allahu i ka përjashtuar ata prej Mëshirës së Vet dhe për ta do të ketë dënim të vazhdueshëm.

Mësime nga ajetet:

- Të këqijat e hipokritëve ishin të shumta, si: shfaqja e besimit të gënjeshtërt, armiqësimi i Allahut dhe të Dërguarit të Tij, tallja me Kuranin, me Profetin dhe me besimtarët, frika e tyre se mos po zbret ndonjë sure në Kuran që do t'ua zbulonte realitetin e tyre të turpshëm, justifikimi i tyre se ata thjesht po bënin shaka e po dëfreheshin, justifikim i cili e arsyetonte gjynahun, madje ky justifikim ishte akoma edhe më i shëmtuar sesa vetë gjynahu.
- Nuk lejohet shakaja me fenë dhe dispozitat e saj, pasi tallja me Librin e Allahut, të Dërguarin e Tij dhe Cilësitë e Tij janë mosbesim.
- Hipokrizia në besim është sëmundje kronike e rrënjosur te njeriu. Ata që e kanë këtë sëmundje ngjajnë me njëritjetrin, në çdo kohë a epokë qofshin. Kështu, të gjithë dyfytyrëshit urdhërojnë për punë të këqija dhe i pengojnë punët e mira, e shtrëngojnë dorën për të mos shpenzuar në Rrugë të Allahut dhe nuk i kryejnë detyrimet fetare.
- Shpërblimi do të jetë i njëjtë me llojin e veprës, prandaj kush i braktis urdhërimet dhe ndalimet e Allahut, ta dijë se edhe Allahu ka për ta braktisur atë, duke e përjashtuar nga mëshira e Vet.

كَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ كَانُوٓاْ أَشَدَّ مِنكُمۡ قُوَّةٗ وَأَكۡثَرَ أَمۡوَٰلٗا
وَأَوۡلَٰدٗا فَٱسۡتَمۡتَعُواْ بِخَلَٰقِهِمۡ فَٱسۡتَمۡتَعۡتُم بِخَلَٰقِكُمۡ
كَمَا ٱسۡتَمۡتَعَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُم بِخَلَٰقِهِمۡ وَخُضۡتُمۡ
كَٱلَّذِي خَاضُوٓاْۚ أُوْلَٰٓئِكَ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا
وَٱلۡأٓخِرَةِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٦٩ أَلَمۡ يَأۡتِهِمۡ
نَبَأُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ قَوۡمِ نُوحٖ وَعَادٖ وَثَمُودَ وَقَوۡمِ
إِبۡرَٰهِيمَ وَأَصۡحَٰبِ مَدۡيَنَ وَٱلۡمُؤۡتَفِكَٰتِۚ أَتَتۡهُمۡ رُسُلُهُم
بِٱلۡبَيِّنَٰتِۖ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظۡلِمَهُمۡ وَلَٰكِن كَانُوٓاْ
أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ٧٠ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ بَعۡضُهُمۡ
أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ يَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ
وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥٓۚ أُوْلَٰٓئِكَ سَيَرۡحَمُهُمُ ٱللَّهُۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ
٧١ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا
ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةٗ فِي جَنَّٰتِ عَدۡنٖۚ
وَرِضۡوَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ٧٢

(69) Ju, o tufë e hipokritëve, jeni duke mohuar dhe duke përqeshur, ashtu siç bënin popujt femohues para jush. Ata ishin më të fuqishëm se ju dhe zotëronin më shumë pasuri e fëmijë. Ata e morën pjesën e tyre, që ishte shkruar për ta nga kënaqësitë e kësaj bote. Edhe ju e morët pjesën që ishte caktuar për ju, njëlloj si popujt e mëparshëm mohues. Ju u thelluat në mohimin e së Vërtetës dhe akuza ndaj të Dërguarit, ashtu siç edhe ata u thelluan në mohimin e saj dhe akuzat ndaj të dërguarve. Këtyre, që u përshkruan me këto cilësi të poshtra, u janë asgjësuar veprat tek Allahu, për shkak të mosbesimit të tyre. Pikërisht këta janë humbësit e mëdhenj, të cilët kanë humbur vetveten duke e çuar në burimet e shkatërrimit.
(70) A nuk e kanë dëgjuar ata hipokritë se ç'patën bërë popujt femohues para tyre?! Populli i Nuhut, populli i Hudit, populli i Salihut, populli i Ibrahimit, banorët e Medjenit dhe populli i Lutit, të gjithëve u shkuan të dërguarit me argumente të qarta dhe me fakte bindëse, por ata nuk besuan e për këtë u ndëshkuan. Nuk ishte Allahu Ai që u bëri padrejtësi (kur i shkatërroi), sepse të dërguarit e tyre i patën paralajmëruar. Por ata i bënë padrejtësi vetvetes, duke mos besuar në Allahun dhe duke i quajtur gënjeshtarë të dërguarit e Tij.
(71) Besimtarët dhe besimtaret janë aleatë dhe ndihmës të njëri-tjetrit, sepse i bashkon besimi. Ata urdhërojnë të mirën, e cila përfshin çdo vepër të dashur për Allahun e Lartësuar, siç është njësimi i Tij, falja e namazit e të tjerë. Ndalojnë të keqen, e cila përfshin çdo vepër që urren Allahu i Lartësuar), siç janë gjynahet, mobesimi, kamata e të tjerë. Ata e kryejnë rregullisht namazin në formën më të plotë, i nënshtrohen Allahut dhe i binden të Dërguarit. Këdo që mban këto cilësi të lavdëruara, Allahu do ta fusë në mëshirën e Vet. Vërtet, Allahu është i Plotfuqishëm e Atë nuk mund ta mposhtë askush. Ai është i Urtë në mënyrën se si krijon, drejton dhe vendos ligje.
(72) Allahu u ka premtuar besimtarëve dhe besimtareve që i besojnë Atij dhe Ditës së Gjykimit, se do t'i fusë në kopshtet e Xhenetit, nën pallatet e të cilëve rrjedhin lumenj. Aty do të qëndrojnë përgjithmonë. Atje as nuk do të vdesin e as nuk do t'u mbarojnë mirësitë. Ai premton se do t'i fusë në banesa të mrekullueshme të Xhenetit të Përjetshëm, ndërsa kënaqësia e Allahut që do t'i zbresë mbi ta do të jetë më e madhe e gjithçka tjetër atje.
Ky shpërblim është arritja më e madhe e njeriut, e cila nuk krahasohet me asnjë arritje tjetër.

Mësime nga ajetet:

- Shkaku i dënimit të jobesimtarëve dhe hipokritëve është i njëjtë në të gjitha kohët: parapëlqimi i dynjasë në vend të ahiretit, dhënia pas kënaqësive të saj, akuzimi i profetëve si gënjeshtarë dhe pabesia ndaj tyre.
- Shkatërrimi i popujve dhe i banorëve të lashtë për shkak të mosbesimit dhe të mohimit të profetëve është një këshillë dhe mësim i mjaftueshëm për njerëzit me mend.
- Praktikuesit e besimit, qofshin burra apo gra, janë një komunitet (umet) unik, i lidhur, bashkëpunues, që ndihmojnë njëri-tjetrin dhe i kanë zemrat të bashkuara në afrimitet, dashuri dhe dhembshuri.
- Fitimi i kënaqësisë së Zotit është mirësi shumë më e madhe sesa Xheneti, sepse lumturia shpirtërore është më me vlerë se kënaqësia trupore.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلۡكُفَّارَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱغۡلُظۡ عَلَيۡهِمۡۚ
وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ٧٣ يَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ مَا قَالُواْ
وَلَقَدۡ قَالُواْ كَلِمَةَ ٱلۡكُفۡرِ وَكَفَرُواْ بَعۡدَ إِسۡلَٰمِهِمۡ وَهَمُّواْ
بِمَا لَمۡ يَنَالُواْۚ وَمَا نَقَمُوٓاْ إِلَّآ أَنۡ أَغۡنَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
مِن فَضۡلِهِۦۚ فَإِن يَتُوبُواْ يَكُ خَيۡرٗا لَّهُمۡۖ وَإِن يَتَوَلَّوۡاْ يُعَذِّبۡهُمُ
ٱللَّهُ عَذَابًا أَلِيمٗا فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۚ وَمَا لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ
مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ٧٤ ۞ وَمِنۡهُم مَّنۡ عَٰهَدَ ٱللَّهَ لَئِنۡ ءَاتَىٰنَا ثلاثة أرباع الحزب
مِن فَضۡلِهِۦ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
٧٥ فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُم مِّن فَضۡلِهِۦ بَخِلُواْ بِهِۦ وَتَوَلَّواْ وَّهُم
مُّعۡرِضُونَ ٧٦ فَأَعۡقَبَهُمۡ نِفَاقٗا فِي قُلُوبِهِمۡ إِلَىٰ يَوۡمِ يَلۡقَوۡنَهُۥ
بِمَآ أَخۡلَفُواْ ٱللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُواْ يَكۡذِبُونَ ٧٧
أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ سِرَّهُمۡ وَنَجۡوَىٰهُمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ
عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ ٧٨ ٱلَّذِينَ يَلۡمِزُونَ ٱلۡمُطَّوِّعِينَ مِنَ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ فِي ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهۡدَهُمۡ
فَيَسۡخَرُونَ مِنۡهُمۡ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنۡهُمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٧٩

(73) O i Dërguar! Për të mbrojtur Rrugën e Allahut, lufto me çdo mjet kundër mohuesve agresorë dhe me argumente kundër hipokritëve! Tregohu i ashpër me të dyja palët, sepse e meritojnë. Në Ditën e Gjykimit vendi i tyre do të jetë Xhehenemi. Sa përfundim i keq do të jetë ai për ata!

(74) Hipokritët betohen në Allahun, duke gënjyer se nuk i kanë thënë sharjet dhe fyerjet që ke dëgjuar se vijnë prej tyre. Por, në të vërtetë, ata ashtu kanë folur dhe kjo i bën ata femohues, që tashmë e shfaqin mosbesimin e tyre, pasi më parë hiqeshin si besimtarë. Madje, ata u dëshpëruan, sepse nuk e arritën atë që deshën, vrasjen e Profetit ﷺ. Dhe mohuan diçka që nuk duhej mohuar, faktin se Allahu i pasuroi besimtarët me plaçkën e luftës që ia dhuroi Profetit të Vet. Kështu që, nëse ata pendohen tek Allahu për hipokrizinë e tyre, pendimi i tyre do të jetë shumë më i mirë për ta, sesa vazhdimi në të. Por, nëse ata ia kthejnë shpinën pendimit, Allahu ka për t'u dhënë një dënim të tmerrshëm në jetën e kësaj bote dhe një dënim të tmerrshëm në botën tjetër. Për ta nuk do të ketë asnjë ndërmjetësues, që të mund të ndërhyjë për t'i shpëtuar prej dënimit dhe asnjë ndihmues, që të mund t'i mbrojë ata prej dënimit.

(75) Disa prej hipokritëve zotohen para Allahut, duke thënë: "Nëse Allahu na jep pasuri prej mirësisë së Vet, kemi për të dhënë lëmoshë prej saj për nevojtarët dhe do të bëhemi të përkushtuar e vepërmirë."

(76) Dhe kur Allahu i Lartësuar u jep prej mirësisë së Vet, ata nuk i përmbahen zotimit, por e shtrëngojnë pasurinë e tyre dhe nuk ndajnë asgjë prej saj. Ata u sprapsën duke ia kthyer shpinën edhe imanit (besimit në Allah dhe Ditën e Gjykimit).

(77) Kështu ua vulos Allahu përfundimisht hipokrizinë në zemrat e tyre, deri në Ditën e Gjykimit, si ndëshkim për pabesinë e treguar ndaj premtimit të Allahut dhe mohimit të tyre.

(78) A nuk e dinë hipokritët se Allahu sheh gjithçka që ata mbajnë sekret, të gjitha kurthet dhe intrigat nëpër takimet e tyre? Se Ai është i Gjithëdijshmi i fshehtësive?! Atij nuk i fshihet asgjë prej veprave të tyre, kështu që ka për t'u dhënë shpërblimin a dënimin e merituar.

(79) Ata tallen me besimtarët që japin për lëmoshë punën e tyre vullnetare, sepse aq mund të ofrojnë. Duke i përqeshur ata thonë: "Ç'është kjo sadaka prej tyre?!" Në të vërtetë, Allahu do t'i përqeshë hipokritët, si dënim për talljen e tyre me besimtarët, duke u dhënë ndëshkim të dhembshëm.

Mësime nga ajetet:

- Detyrimi për të mbrojtur Rrugën e Allahut, duke luftuar me çdo mjet kundër mohuesve agresorë dhe me argumente kundër hipokritëve.
- Hipokritët janë njerëzit më të dëmshëm në faqen e dheut, pasi ata braktisin mirësinë për poshtërsinë.
- Në ajete ekziston argumenti se thyerja e besës dhe shkelja e premtimit mbjellin hipokrizinë në zemër, prandaj muslimani e ka për detyrë që të bëjë maksimumin që të mos luhatet prej tyre.
- Në ajete lavdërohen fuqia dhe puna fizike, duke e ngritur atë në pozitën e pasurisë. Ky është një parim madhështor që vlerëson punën e punëtorit si një prej bazave të pasurisë publike.

ٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً
فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۗ
وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ٨٠ فَرِحَ ٱلْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
خِلَٰفَ رَسُولِ ٱللَّهِ وَكَرِهُوٓا۟ أَن يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَالُوا۟ لَا تَنفِرُوا۟ فِى ٱلْحَرِّ ۗ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا ۚ
لَّوْ كَانُوا۟ يَفْقَهُونَ ٨١ فَلْيَضْحَكُوا۟ قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا۟ كَثِيرًا جَزَآءًۢ
بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ٨٢ فَإِن رَّجَعَكَ ٱللَّهُ إِلَىٰ طَآئِفَةٍ
مِّنْهُمْ فَٱسْتَـْٔذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخْرُجُوا۟ مَعِىَ أَبَدًا وَلَن
تُقَٰتِلُوا۟ مَعِىَ عَدُوًّا ۖ إِنَّكُمْ رَضِيتُم بِٱلْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَٱقْعُدُوا۟
مَعَ ٱلْخَٰلِفِينَ ٨٣ وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَىٰ قَبْرِهِۦٓ ۖ إِنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ فَٰسِقُونَ
٨٤ وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَأَوْلَٰدُهُمْ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُم
بِهَا فِى ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ٨٥ وَإِذَآ
أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَجَٰهِدُوا۟ مَعَ رَسُولِهِ ٱسْتَـْٔذَنَكَ
أُو۟لُوا۟ ٱلطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا۟ ذَرْنَا نَكُن مَّعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ٨٦

80 Si kërkove falje për ta, o i Dërguar, si nuk kërkove, kjo nuk do ta sjellë mëshirën e Allahut për ta, madje edhe sikur të kërkoje falje për ta shtatëdhjetë herë në ditë. Kjo, sepse ata e mohojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij. Allahu nuk i kthen në rrugë të mbarë ata që dalin jashtë fesë së Tij me vetëdije dhe qëllim.

81 Hipokritët u gëzuan që nuk dolën në ekspeditën e Tebukut, duke e kundërshtuar kështu të Dërguarin e Allahut. Ata e urrejnë që të luftojnë ashtu siç bëjnë besimtarët, për të mbrojtur Rrugën e Allahut me pasurinë dhe jetën e tyre. Ata i dekurajuan edhe hipokritët e tjerë, duke u thënë: "Mos shkoni në këtë nxehtësi!" -, pasi lufta e Tebukut ndodhi në stinën e nxehtësisë së madhe. Thuaju atyre, o i Dërguar, se zjarri i Xhehenemit, i cili është duke i pritur hipokritët, ka nxehtësi akoma edhe më të madhe sesa kjo nxehtësi prej të cilës ata ikën, nëse do ta dinin!

82 Por, le të qeshin pak në jetën e kësaj bote të përkohshme ata hipokritë që nuk dolën në luftë, sepse do të qajnë shumë në Jetën e Amshuar, si dënim për mohimin dhe gjynahet e bëra në dynja.

83 Nëse Allahu e ka shkruar që ti, o i Dërguar, të kthehesh te hipokritët, të cilët vazhdojnë në dyfytyrësinë e tyre dhe ata të kërkojnë leje për të dalë me ty në beteja të tjera, thuaju: "Kurrë nuk keni për të dalë me mua në luftë, si ndëshkim për ju. Ju u kënaqët që qëndruat dhe nuk dolët më parë në betejën e Tebukut, prandaj qëndroni edhe kësaj here me ata që nuk mund të dalin dot, me të sëmurët, gratë dhe fëmijët."

84 Dhe kurrë mos ia fal xhenazen, o i Dërguar, asnjë të vdekuri prej hipokritëve! As mos qëndro mbi varrin e tij për të bërë dua, që të mëshirohet! Kjo, sepse ata i mohuan Allahun dhe të Dërguarin e Tij dhe vdiqën si të tillë. Kush vdes kështu, nuk duhet as t'i falet xhenazja dhe as të bëhet dua (lutje) për të.

85 O i Dërguar! Mos u mahnit nga pasuria dhe fëmijët e shumtë të hipokritëve, sepse Allahu dëshiron që, nëpërmjet tyre, t'i ndëshkojë ata në jetën e kësaj bote. Do t'i bëjë të vuajnë nga mundimet në shërbim të tyre dhe nga fatkeqësitë që do të pësojnë në to, derisa t'u dalë shpirti, duke qenë femohues.

86 Kur Allahu i zbret Profetit të Tij ﷺ ndonjë sure, e cila urdhëron për të besuar në Allahun dhe për të luftuar në mbrojtje të Rrugës së Tij, hipokritët e pasur të kërkojnë leje, o Muhamed. "Na lejo - thonë ata - që të rrimë me të dobëtit dhe të sëmurët."

Mësime nga ajetet:

- Jobesimtarit nuk i sjell asnjë dobi kërkimi i faljes dhe as vepra e tij, për aq kohë sa ai është jobesimtar.
- Ajetet na tregojnë në lidhje me dritëshkurtësinë e njeriut, i cili në përgjithësi shikon në gjendjen dhe realitetin ku ndodhet dhe nuk arrin të shohë në të ardhmen dhe përfundimin që do të sjellin ngjarjet.
- Shpërfillja e veprave të mira atëherë kur e kanë kohën, është shkak që Allahu të zbresë ndëshkimin e Tij ndaj personit, duke ia larguar dëshirën për t'i kryer ato dhe për të fituar shpërblimin e tyre.
- Në ajete ka argumente që ligjësojnë faljen e namazit të xhenazes për besimtarët, vizitën e varreve të tyre dhe lutjen për ta pas vdekjes, ashtu siç bënte Dërguari i Allahut ﷺ me besimtarët.

رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟ مَعَ ٱلْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَٰكِنِ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ
جَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْخَيْرَٰتُ ۖ
وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾
وَجَآءَ ٱلْمُعَذِّرُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ ٱلَّذِينَ
كَذَبُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ ۚ سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَّيْسَ عَلَى ٱلضُّعَفَآءِ وَلَا عَلَى ٱلْمَرْضَىٰ وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ
لَا يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا۟ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۚ
مَا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ مِن سَبِيلٍ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩١﴾
وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ إِذَا مَآ أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَآ أَجِدُ
مَآ أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوا۟ وَّأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمْعِ
الجزء ١١ الحزب ٢١ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا۟ مَا يُنفِقُونَ ﴿٩٢﴾ ۞ إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى
ٱلَّذِينَ يَسْتَـْٔذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَآءُ ۚ رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟
مَعَ ٱلْخَوَالِفِ وَطَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

(87) Hipokritët pranuan për veten poshtërimin dhe përçmimin kur shfaqën dëshirën që të qëndronin bashkë me ata që kishin arsye, kështu që Allahu ua mbylli zemrat për shkak të mosbesimit dhe hipokrizisë, prandaj ata tani nuk e dinë se çfarë është në dobi të tyre.
(88) Ndërsa i Dërguari dhe besimtarët nuk qëndruan dhe nuk e lanë luftën në mbrojtje të Rrugës së Allahut siç bënë ata, por dolën duke e mbrojtur Rrugën e Allahut me pasurinë dhe jetën e tyre. Prandaj Allahu i shpërbleu me përfitime të kësaj bote, si: fitore, plaçkë lufte etj., si dhe përfitime të Botës Tjetër, si: hyrja në Xhenet, arritja e fitimit të asaj që kërkonin dhe shpëtimi prej asaj që i frikësoheshin.
(89) Allahu i ka bërë për ta Xhenetet, në të cilët rrjedhin lumenj poshtë kështjellave të tyre dhe aty do të qëndrojnë përgjithmonë, duke mos i arritur kurrë fundi. Ky shpërblim është edhe suksesi madhështor, me të cilin nuk mund të krahasohet asnjë sukses tjetër.
(90) Pastaj, njerëz të tjerë prej arabëve të Medinës dhe banorëve rreth saj shkuan për të kërkuar ndjesë tek i Dërguari i Allahut ﷺ, që t'u jepej atyre leje për të mos dalë në luftë për mbrojtjen e Rrugës së Allahut. Sikurse disa të tjerë qëndruan pa dalë dhe nuk kërkuan ndjesë fare për mungesën e tyre, sepse nuk e besonin të Dërguarin dhe as premtimin e Allahut. Por ata, për shkak të këtij mosbesimi, ka për t'i përfshirë një dënim i dhembshëm.
(91) Gratë, fëmijët, të sëmurët, pleqtë, të verbrit dhe të varfërit, që nuk kanë pasuri që të përgatiten, për asnjërin prej tyre nuk ka gjynah nëse nuk dalin, sepse justifikimi i tyre është i pranueshëm, nëse ata tregohen të sinqertë ndaj Allahut dhe të Dërguarit të Tij dhe i zbatojnë dispozitat e Tij. As bamirësit nuk duhet që të ndëshkohen (me mospërfillje) nëse janë prej të arsyetuarve. Allahu është Falës i gjynaheve të bamirësve dhe i Mëshirshëm me ta.
(92) Nuk është gjynah as për ata që nuk dolën me ty, të cilët, pasi erdhën tek ti, o i Dërguar, që të kërkonin ndonjë kafshë për transport, ti u the: "Nuk kam kafshë për lëvizjen tuaj!' E kështu ata u kthyen mbrapsht, ndërkohë që sytë e tyre u mbushën me lot nga keqardhja se ata nuk kishin çfarë të jepnin vetë dhe nuk gjetën gjë edhe tek ti.
(93) Ndëshkimi (me mospërfillje) dhe qortimi janë vetëm ndaj atyre që kërkuan leje prej teje, o i Dërguar, për të mos dalë në luftë, ndërkohë që ishin të aftë dhe kishin mundësi përgatitjeje për të. Por ata parapëlqyen poshtërimin dhe përçmimin vetëm e vetëm që të rrinin në shtëpitë e tyre. E kështu Allahu ua mbylli zemrat, duke bërë që të mos ndikoheshin prej këshillimit. Për shkak të kësaj vulosjeje, ata nuk e dinë se çfarë është në dobinë e tyre, që ta zgjedhin atë dhe as çfarë është në dëmin e tyre, që të largohen prej saj.

Mësime nga ajetet:

- Luftëtarët në mbrojtje të fesë do të arrijnë mirësi të shumta në këtë botë. Por edhe nëse atyre u humbet kjo, atëherë do të kenë fitimin e Xhenetit dhe shpëtimin prej dënimit në botën tjetër.
- Në origjinë, ai që u bën mirë njerëzve nga bujaria e vet nuk qortohet nëse ka ndonjë mangësi.
- Kushdo që vendos për të bërë një mirësi dhe përpiqet ta përmbushë qëllimin e tij, pastaj shikon se nuk ka mundësi, ai do të jetë njëlloj me atë që e ka bërë atë të mirë.
- Islami është fe e drejtë dhe e arsyeshme, prandaj edhe e bëri detyrim ndëshkimin (me mospërfillje) ndaj hipokritëve, duke ua konsideruar gjynah kërkimin e lejes, ndërkohë që ata ishin të pasur dhe të aftë për të shkuar në xhihad me pasurinë dhe veten e tyre.